

แนวนโยบาย ด้านการต่างประเทศ

มาตรา ๘๒ รัฐต้องส่งเสริมสัมพันธไมตรีและความร่วมมือกับนานาประเทศ และพึงถือหลักในการปฏิบัติต่อกันอย่างเสมอภาค ตลอดจนต้องปฏิบัติตามสนธิสัญญา ด้านสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยเป็นภาคี รวมทั้งตามพันธกรณีที่ได้กระทำไว้กับ นานาประเทศและองค์การระหว่างประเทศ

รัฐต้องส่งเสริมการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวกับนานาประเทศ ตลอดจน ต้องให้ความคุ้มครองและดูแลผลประโยชน์ของคนไทยในต่างประเทศ

รัฐบาลให้ความสำคัญในการส่งเสริมและพัฒนาความสัมพันธ์กับประเทศต่าง ๆ ทั้งในด้านการทูตและด้านเศรษฐกิจ รวมทั้งเข้าไปมีบทบาทร่วมกับประชาคมโลกตามข้อตกลงระหว่างประเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศอย่างใกล้ชิดผ่านมาตรการที่สำคัญ ดังนี้

๑. การส่งเสริมสัมพันธ์ไมตรีและความร่วมมือกับนานาประเทศ และพึงถือหลักในการปฏิบัติต่อกันอย่างเสมอภาค ตลอดจนต้องปฏิบัติตามสนธิสัญญาด้านสิทธิมนุษยชน

รัฐบาลมุ่งมั่นรักษาและส่งเสริมผลประโยชน์ สถานะและบทบาทของไทยในเวทีระหว่างประเทศให้มีเกียรติและสมศักดิ์ศรี ทั้งทางด้านเสถียรภาพและความมั่นคงทางการเมือง ศักยภาพความเจริญทางเศรษฐกิจ และการพัฒนาทางสังคม ตลอดจนนำโอกาสจากกระแสโลกาภิวัตน์และพลวัตที่เปลี่ยนแปลงของโลกมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศชาติและประชาชนไทย โดยรัฐบาลได้วางยุทธศาสตร์ด้านการต่างประเทศในการรักษาสถานะและกระชับความสัมพันธ์กับมิตรประเทศต่างๆ ในภูมิภาคอเมริกาและแปซิฟิกใต้ ยุโรป เอเชียตะวันออก เอเชียใต้ ตะวันออกกลาง และแอฟริกาที่มีนัยสำคัญทางยุทธศาสตร์ต่อไทย ในช่วงไตรมาสแรกของปี ๒๕๕๓ ประเทศไทยต้องเผชิญกับวิกฤตการณ์ต่าง ๆ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นวิกฤตเศรษฐกิจระดับโลกและเหตุการณ์ความรุนแรงทางการเมืองภายในประเทศ ซึ่งรัฐบาลได้ดำเนินการเชิงรุกทั้งในและนอกประเทศเพื่อชี้แจงและสร้างความเข้าใจและความมั่นใจต่อกระบวนการประชาธิปไตยของไทย รวมทั้งรากฐานทางเศรษฐกิจและสังคมที่แข็งแกร่งของไทย ทำให้มิตรประเทศที่สำคัญโดยเฉพาะสหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย จีน ญี่ปุ่น และสหราชอาณาจักร รวมทั้งประเทศอื่น ๆ มีความเข้าใจและมีได้แสดงปฏิกิริยาที่เป็นการแทรกแซงสถานการณ์ทางการเมืองของไทย รวมทั้งเกิดความเชื่อมั่นว่า ปัญหาการเมืองภายในของไทยจะไม่กระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและไม่กระทบต่อผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้อง **ดังสะท้อนให้เห็นจากอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจร้อยละ ๗.๙ จำนวนนักท่องเที่ยว ๑๕.๒ ล้านคน ดัชนีตลาดหุ้นที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็น ๑,๐๐๒ จุดในปี ๒๕๕๓ และมูลค่าการขอรับการส่งเสริมการลงทุนมากกว่า ๗ แสนล้านบาท ซึ่งสูงสุดเป็นประวัติการณ์ในรอบ ๔๐ ปี อีกทั้งยังคงรักษาระดับความสัมพันธ์อันใกล้ชิดกับนานาประเทศ โดยได้ดำเนินมาตรการต่าง ๆ ดังนี้**

๑.๑ การสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องและความมั่นใจต่อนานาประเทศเกี่ยวกับสถานการณ์ในไทย รัฐบาลได้ติดตามและประเมินภาพลักษณ์ไทยในต่างประเทศจากการรายงานข่าวของสื่อต่างประเทศอย่างใกล้ชิด โดยได้รายงานราชเลขาธิการ นายกรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรีทราบเป็นระยะ ซึ่งในรอบปีที่ผ่านมาสื่อมวลชนต่างประเทศได้ติดตามประเด็นต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นและภาพลักษณ์ของไทย อาทิ เสถียรภาพทางการเมือง การจำกัดสิทธิเสรีภาพในการแสดงออกและเสรีภาพสื่อ บทบาทของทหาร และการดำเนินการของภาครัฐเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน ตลอดจนประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์ซึ่งโดยส่วนใหญ่มีความเชื่อมโยงกับสถานการณ์ทางการเมืองภายในของไทย มีการนำเสนอรายงานข่าวและข้อวิเคราะห์ในบางกรณีที่คลาดเคลื่อนจากข้อเท็จจริง หรือขาดความสมดุลในการนำเสนอข้อมูลและมุมมอง เป็นต้น

รายงานแสดงผลการดำเนินการ

ของคณะรัฐมนตรีตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ

รัฐบาล นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ปีที่สอง (วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๒ ถึงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๓)

นอกจากนี้ รัฐบาลยังได้ดำเนินการทั้งในลักษณะการตอบโต้ ชี้แจง และการดำเนินการในเชิงรุกอย่างต่อเนื่อง โดยนอกเหนือจากการจัดทำหนังสือชี้แจงและตอบโต้ไปยังบรรณาธิการสื่อต่างประเทศที่รายงานข่าวหรือนำเสนอความเห็นจากข้อมูลที่คลาดเคลื่อนแล้ว รัฐบาลยังใช้โอกาสต่าง ๆ ในการพบปะหารือเพื่อให้ข้อมูล ชี้แจง และตอบข้อสงสัยเกี่ยวกับประเด็นที่อยู่ในความสนใจของต่างประเทศซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ไทยโดยให้สัมภาษณ์แก่สื่อต่างประเทศ รวมทั้งจัดทำและเผยแพร่ข้อมูลข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสถานการณ์การเมืองไทยทางเว็บไซต์ของกระทรวงการต่างประเทศ เมื่อมีเหตุการณ์และพัฒนาการที่สำคัญ

ขณะเดียวกัน รัฐบาลก็ได้ดำเนินโครงการและกิจกรรมต่างๆ เพื่อส่งเสริมความเข้าใจเกี่ยวกับประเทศไทยและสร้างความเชื่อมั่น อาทิ การจัดทำสารคดีประเทศไทย (Thailand Documentary) ครอบคลุมประเด็นด้านสถาบันพระมหากษัตริย์ การเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และความสัมพันธ์ไทยกับต่างประเทศ จำนวน ๑๐ ภาษา การจัดทำเว็บไซต์ Thailand Today ภาษาอังกฤษ เพื่อนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับประเทศไทยในลักษณะหลายมิติ การให้การสนับสนุนบริษัท CNBC Asia Pacific ในการจัดทำรายการพิเศษ “Squawk on the Road Thailand” ซึ่งเป็นรายการสัมภาษณ์นายกรัฐมนตรีและผู้บริหารทั้งภาครัฐและเอกชนชาวไทยและชาวต่างประเทศ โดยผู้ประกาศข่าวของ CNBC ที่มีชื่อเสียงประจำภูมิภาคเอเชียและยุโรปมาทำรายการสดในประเทศไทย การจัดจ้างนิตยสาร Time Magazine ให้จัดทำบทความเกี่ยวกับประเทศไทย เพื่อตีพิมพ์ในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๓ การเชิญสื่อต่างประเทศเยือนไทยทั้งในส่วนของสื่อจากประเทศมุสลิมเยือนจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับสถานการณ์และศักยภาพทางเศรษฐกิจของจังหวัดชายแดนภาคใต้ และการแลกเปลี่ยนการเยือนของสื่อกัมพูชาและไทยเพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องและกระชับความสัมพันธ์ระหว่างสื่อของทั้ง ๒ ประเทศ การจัดให้ผู้ทรงคุณวุฒิของไทยบรรยายพิเศษและหารือกับฝ่ายต่าง ๆ ในต่างประเทศที่สนใจประเด็นเกี่ยวกับสถานการณ์การเมืองไทย และการจัดทำข้อมูลสำหรับกิจกรรม Road Show ในต่างประเทศ

นอกจากนี้ รัฐบาลยังได้ใช้การทูตวัฒนธรรมเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างความสัมพันธ์ระดับประชาชนผ่านมิติทางวัฒนธรรมในด้านต่าง ๆ เช่น การท่องเที่ยว กีฬา ภาพยนตร์ การจัดกิจกรรมและการแสดงทางวัฒนธรรม การจัดงานเฉลิมพระเกียรติ การจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรมเพื่อฉลองความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างไทยกับต่างประเทศ การศึกษาและเยาวชน โดยผ่านการจัดตั้ง Thai Club และ Thai Studies ในต่างประเทศ และความร่วมมือด้านศาสนา เป็นต้น

๑.๒ การรักษาความสัมพันธ์ที่ดีกับประเทศเพื่อนบ้าน

รัฐบาลไทยเน้นการรักษาความสัมพันธ์ที่ดีกับประเทศเพื่อนบ้านรวมทั้งกัมพูชา โดยใช้แนวทางการเจรจาสันติวิธีตามกลไกทวิภาคีที่มีอยู่ เช่น เหตุการณ์กรณีคนไทย ๗ คนซึ่งถูกทางการกัมพูชาจับกุม รัฐบาลให้ความช่วยเหลือในด้านกงสุล ด้านมนุษยธรรม และคำปรึกษาด้านกฎหมายแก่คนไทย ๗ คน รวมทั้งได้หารือกับรัฐบาลกัมพูชาอย่างต่อเนื่องเพื่อช่วยเหลือคนไทยดังกล่าวให้ได้รับความเป็นธรรม และขอให้ฝ่ายกัมพูชาช่วยเร่งรัดการพิจารณาคดี จนคนไทย ๕ คนได้เดินทางกลับประเทศไทยเมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๔ ส่วนอีก ๒ คนที่เหลือกำลังให้การช่วยเหลือทางกงสุลเพื่อให้ได้รับการปล่อยตัวโดยเร็วต่อไป

ส่วนกรณีเหตุการณ์ปะทะกันบริเวณชายแดนไทย-กัมพูชาเมื่อต้นเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ซึ่งฝ่ายกัมพูชาต้องการยกระดับปัญหาไปสู่ระดับนานาชาติทั้งในกรอบสหประชาชาติและอาเซียน รัฐบาลไทยได้สร้างความเข้าใจที่ถูกต้องกับประชาคมระหว่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศสมาชิกคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ (United Nations Security Council: UNSC) และประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อให้สนับสนุนความพยายามของไทยที่จะแก้ไขปัญหาอย่างสันติวิธีตามกลไกทวิภาคีที่มีอยู่ ซึ่ง UNSC และอาเซียนสนับสนุนให้ไทยและกัมพูชาแก้ไขปัญหาดังกล่าวในกรอบของทวิภาคี โดยการสนับสนุนของอาเซียนต่อไป ซึ่งรัฐบาลไทยยืนยันความพร้อมผลักดันให้มีการแก้ไขปัญหาระหว่างไทยกับกัมพูชาในกรอบของคณะกรรมการการร่วมเขตแดนไทย-กัมพูชา (Joint Boundary Commission: JBC) และคณะกรรมการชายแดนทั่วไป (General Border Committee: GBC) ให้คืบหน้าโดยเร็ว โดยได้เสนอให้มีการจัดประชุมดังกล่าวโดยเร็วแล้ว

๑.๓ การเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมระดับรัฐมนตรี

กรอบความร่วมมือเอเชีย-ตะวันออกกลาง ครั้งที่ ๓ (Asia-Middle East Dialogue: AMED III) ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นว่านานาชาติโดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มประเทศความร่วมมืออ่าวอาหรับ (Gulf Cooperation Council: GCC) มีความมั่นใจต่อสถานการณ์ทางการเมืองและเศรษฐกิจของไทย โดยรัฐบาลได้ใช้เวทีการประชุม AMED ผลักดันผลประโยชน์ของไทยในตะวันออกกลาง ได้แก่ ความมั่นคงด้านอาหาร การส่งออกสินค้าเกษตร การลงทุนร่วมภาคอุตสาหกรรมอาหารและเกษตรธุรกิจก่อสร้างและออกแบบ และการคุ้มครองสิทธิและประโยชน์ของแรงงานไทย

๑.๔ การจัดกิจกรรมเฉลิมฉลองการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับมิตรประเทศ

รัฐบาลได้มุ่งเน้นส่งเสริมการแลกเปลี่ยนการเยือนระดับสูงโดยเฉพาะในระดับผู้นำ ซึ่งในปี ๒๕๕๓ นายกรัฐมนตรีได้ไปเยือนประเทศเพื่อนบ้านอย่างเป็นทางการครบทั้ง ๔ ประเทศ ได้แก่ มาเลเซีย กัมพูชา พม่า และลาว นอกจากนี้ รัฐบาลได้ส่งเสริมความสัมพันธ์ภาคประชาชน ผ่านความร่วมมือทางด้านวัฒนธรรม ศิลปะ และการศึกษา การส่งเสริมให้ภาคเอกชนเข้าไปลงทุนในประเทศ

รายงานแสดงผลการดำเนินการ

ของคณะรัฐมนตรีตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ

รัฐบาล นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ปีที่สอง (วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๒ ถึงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๓)

เพื่อนบ้าน โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility: CSR) รวมทั้งการทำให้พื้นที่ตามแนวชายแดนมีความมั่นคงและมั่งคั่ง เพื่อให้ประชาชนดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข โดยมีเป้าหมายเพื่อการพัฒนาและความเจริญรุ่งเรืองร่วมกัน

นอกจากนี้ ปี ๒๕๕๓ ยังเป็นปีสำคัญของการฉลองการสถาปนาความสัมพันธ์ทางทูตครบรอบ ๖๐ ปี ระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ๒ ประเทศ ได้แก่ ลาว และกัมพูชา ซึ่งถือเป็นโอกาสดีให้ไทยได้ผลักดันความร่วมมือในสาขาต่างๆ ให้เกิดผลเป็นรูปธรรมต่อไปจนถึงปี ๒๕๕๔ ทั้งในรูปแบบของการก่อสร้างถาวรวัตถุ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และกิจกรรมเชิงสัญลักษณ์ เพื่อสานต่อพลวัติของสถานะความสัมพันธ์ที่ดีเป็นพิเศษอีกทางหนึ่ง

๑.๕ การเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมสุดยอดผู้นำลุ่มน้ำโขงตอนล่าง ครั้งที่ ๑ รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในลุ่มน้ำโขงมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงตอนล่างอันหมายรวมถึงประเทศไทยด้วย ดังเห็นได้จากปัญหาและความเสียหายจากภัยแล้งและอุทกภัยที่เกิดขึ้นในอนุภูมิภาคนี้ อีกทั้งยังเกี่ยวข้องกับนโยบายการต่างประเทศของไทยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เนื่องจากไทยให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้านในอนุภูมิภาคดังกล่าวเป็นลำดับต้น ๆ จะเห็นได้จากไทยได้เป็นเจ้าภาพร่วมกับสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการแม่น้ำโขง (Mekong River Committee: MRC) จัดการประชุมสุดยอดผู้นำลุ่มน้ำโขงตอนล่าง ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๔-๕ เมษายน ๒๕๕๓ ณ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยมีผู้นำประเทศสมาชิก MRC ทั้ง ๔ ประเทศ (กัมพูชา ลาว เวียดนาม และไทย) ผู้แทนระดับสูงจากประเทศคู่เจรจาของ MRC คือ จีนและพม่า พร้อมทั้งผู้แทนจากหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาเข้าร่วมการประชุม โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้ (๑) เพื่อยืนยันฉันทามติทางการเมืองระดับสูงสุดของประเทศสมาชิกในการบริหารจัดการและจัดสรรทรัพยากรน้ำและทรัพยากรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในลุ่มน้ำโขงตอนล่างอย่างยั่งยืน (๒) เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์สำหรับ MRC ในช่วง ๑๕-๒๐ ปีข้างหน้า (๓) เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ในการทำงานกับจีนและพม่า ซึ่งเป็นประเทศในลุ่มน้ำตอนบนในการใช้ทรัพยากรแม่น้ำโขง เพื่อผลประโยชน์ร่วมกันของประเทศในลุ่มน้ำโขง และ (๔) เพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่าง MRC กับกรอบความร่วมมืออื่น ๆ ในอนุภูมิภาคนี้รวมถึงหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนา

ไทยในฐานะประเทศเจ้าภาพการประชุมดังกล่าวได้แสดงบทบาทนำในการส่งเสริมความร่วมมือด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำกับประเทศทั้งตอนบนและตอนล่างของลุ่มน้ำโขง โดยเฉพาะการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านน้ำกับจีน ทั้งนี้ เนื่องจากแม่น้ำโขงเป็นแม่น้ำระหว่างประเทศ การบริหารจัดการน้ำที่มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งการประชุมครั้งนี้ถือเป็นการส่งสัญญาณที่ดีและเปิดโอกาสให้ทุกประเทศที่เกี่ยวข้องมีช่องทางในการหารือและเจรจาอย่างสร้างสรรค์ โดยความร่วมมืออันดีระหว่างประเทศดังกล่าวจะช่วยสนับสนุนการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพของประชาชนไทยที่ต้องพึ่งพิงทรัพยากรน้ำจากแม่น้ำโขงทั้งทางตรงและทางอ้อม

๑.๖ การให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมแก่ประเทศต่าง ๆ ในปี ๒๕๕๓ รัฐบาลได้ให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและบรรเทาภัยพิบัติให้กับประเทศต่าง ๆ อาทิ เฮติ ปากีสถาน ศรีลังกา และอินโดนีเซีย โดยในส่วนของเฮติ ไทยเป็นประเทศกำลังพัฒนาที่สามารถระดมให้ความช่วยเหลือแก่เฮติมากที่สุดติดอันดับต้นของโลก คิดเป็นมูลค่ากว่า ๒๑.๖ ล้านดอลลาร์สหรัฐ อาทิ การบริจาคเงินช่วยเหลือเฮติเบื้องต้น ๑๐๐,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐ การจัดส่งข้าวจำนวน ๒๐,๐๐๐ ตัน มูลค่าประมาณ ๑๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ และสภากาชาดไทยบริจาค ๓.๕ ล้านดอลลาร์สหรัฐ เป็นต้น นอกจากนี้ รัฐบาลได้จัดสรรเงินบริจาคของภาคประชาชนเพื่อช่วยเหลือเพิ่มเติมแก่เฮติ โดยแสดงเจตจำนงบริจาคเงินจำนวน ๒.๕ ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในการประชุม International Donors' Conference Towards a New Future for Haiti เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๓ ที่สำนักงานใหญ่สหประชาชาติ โดยจะสมทบเข้ากองทุนฟื้นฟูเฮติ (Haiti Reconstruction Fund: HRF) ของธนาคารโลกและมอบให้รัฐบาลเฮติโดยตรง ทั้งนี้ เพื่อยกระดับบทบาทของไทยในฐานะประเทศผู้ให้ เช่นเดียวกับกรณีปากีสถาน ที่ไทยให้ความช่วยเหลือรูปแบบต่าง ๆ อาทิ การบริจาคเงิน การขนส่งสิ่งของ ยาและเวชภัณฑ์ช่วยเหลือไปยังปากีสถานโดยตรง โดยเครื่องบินลำเลียง C130 รวมน้ำหนัก ๘ ตัน รวมทั้งการจัดส่งข้าวไทยไปช่วยปากีสถานด้วย

นอกจากนี้ รัฐบาลยังร่วมมือกับองค์กรระดับภูมิภาคและระหว่างประเทศต่าง ๆ ในการให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศที่ประสบภัยพิบัติ อาทิ การร่วมจัดตั้งศูนย์ประสานงานอาเซียน ในการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม ซึ่งเห็นได้ชัดเจนจากการให้ความช่วยเหลือพม่า ภายใต้กรอบ Tripartite Core Group (TCG) ซึ่งเป็นความร่วมมือระหว่างอาเซียน พม่า และสหประชาชาติในการให้ความช่วยเหลือเพื่อฟื้นฟูบูรณะพื้นที่ประสบภัยในพม่า ซึ่งได้เสร็จสิ้นไปเมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๓ อันเป็นก้าวสำคัญของการต่างประเทศของไทยที่สร้างเสริมให้พม่า มีความไว้วางใจเชื่อใจไทยมากขึ้นโดยใช้ความร่วมมือในกรอบอาเซียนและสหประชาชาติให้เป็นประโยชน์ นอกจากนี้ ไทยยังได้รับการยอมรับในฐานะประเทศผู้ให้ความช่วยเหลือที่สำคัญโดยประเทศต่าง ๆ จะส่งเจ้าหน้าที่และความช่วยเหลือผ่านประเทศไทยซึ่งทำให้ไทยได้รับคำชื่นชมจากอาเซียนและองค์การสหประชาชาติเป็นอย่างมาก และไทยต้องการเร่งให้มีการจัดตั้งและการดำเนินการของศูนย์ประสานงานอาเซียน ในการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม (ASEAN Coordinating Centre for Humanitarian Assistance on Disaster Management: AHA Centre) อีกทั้งยังร่วมกับ World Food Programme (WFP) ในการพัฒนาให้ไทยเป็น staging area สำหรับการให้ความช่วยเหลือด้านภัยพิบัติ และลำเลียงข้าว ๒๐,๐๐๐ ตันแก่เฮติ เป็นต้น

๑.๗ การสร้างเสริมบทบาทของไทยในฐานะประเทศผู้ให้ รัฐบาลให้ความสำคัญกับการบริหารความร่วมมือเพื่อการพัฒนาประเทศต่าง ๆ ได้แก่ ประเทศเพื่อนบ้าน (ลาว เวียดนาม กัมพูชา และพม่า) จำนวน ๓๐ โครงการ และประเทศกำลังพัฒนาในภูมิภาคอื่น ๆ เช่น แอฟริกา เอเชียกลาง ลาตินอเมริกา เอเชียใต้ และอื่น ๆ เป็นต้น รวมจำนวน ๑๔ โครงการ และความร่วมมือในการจัดกิจกรรมให้แก่ประเทศต่าง ๆ จำนวน ๑๗ กิจกรรม การให้ทุนศึกษาทั้งระดับปริญญาตรี

ปริญญาโท และปริญญาเอก แก่กลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน ๒๘๘ รุ่น และประเทศในภูมิภาคอื่นๆ จำนวน ๔๒ รุ่น และทุนฝึกอบรมและดูงานประมาณ ๑,๐๕๘ ทุน ผู้เชี่ยวชาญประมาณ ๒๒๔ คน และอาสาสมัครจำนวน ๑๐ คน โดยให้ความช่วยเหลือในสาขาที่ไทยมีศักยภาพ ๓ สาขาหลัก คือ การเกษตร การศึกษา และสาธารณสุข ในรูปแบบของการให้ทุนการศึกษา ฝึกอบรมดูงาน และส่งผู้เชี่ยวชาญและวัสดุอุปกรณ์ ทั้งนี้ การให้ความช่วยเหลืออยู่บนหลักพื้นฐานของ “การพัฒนาที่ยั่งยืน” (Sustainable Development) หรือการให้ประเทศอื่นพัฒนาความรู้ความสามารถเพื่อนำมาพัฒนาต่อยอดความรู้ความสามารถที่ได้รับจากประเทศที่พัฒนาแล้วมาพัฒนาตนเองแบบยั่งยืนต่อไป โดยรัฐบาลได้ดำเนินงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาในหลายรูปแบบ ดังนี้

๑.๗.๑ การส่งเสริมความร่วมมือแบบได้-ได้ และไตรภาคีแบบเหนือ-ได้-ได้ ภายใต้ความร่วมมือหุ้นส่วนกับแหล่งความร่วมมือต่าง ๆ เช่น องค์การระหว่างประเทศ และองค์การเอกชนของต่างประเทศเพื่อการพัฒนาในประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาค

๑.๗.๒ การบริหารงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ รวมทั้งการให้ทุนการศึกษา ฝึกอบรม ดูงานแก่ประเทศกำลังพัฒนา ปีละประมาณ ๑,๕๐๐ ทุน

๑.๗.๓ การดำเนินโครงการจัดส่งผู้เชี่ยวชาญและอาสาสมัครเพื่อปฏิบัติงานในต่างประเทศ

๑.๗.๔ การจัดหาทุนสนับสนุนให้หน่วยราชการและภาคเอกชนไทย ในการจัดฝึกอบรมให้กับประเทศกำลังพัฒนาต่าง ๆ

๑.๗.๕ การอำนวยความสะดวกแก่ผู้รับทุนรัฐบาลไทย

๑.๗.๖ การให้คำปรึกษาแก่คู่ร่วมมือต่างประเทศเกี่ยวกับการศึกษาในประเทศไทย

๑.๗.๗ การอำนวยความสะดวกด้านสิทธิพิเศษและพิธีการภาษีแก่โครงการความร่วมมือเพื่อการพัฒนา

๑.๗.๘ การบริหารงานพัสดุภายใต้โครงการความร่วมมือเพื่อพัฒนากับต่างประเทศ รวมทั้งควบคุมและตรวจสอบการใช้พัสดุให้เป็นไปตามระเบียบ

ทั้งนี้ การให้ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาทั้งแก่ประเทศเพื่อนบ้านและประเทศกำลังพัฒนาในภูมิภาคแอฟริกาและลาตินอเมริกาของรัฐบาล มิได้มุ่งหวังผลประโยชน์โดยตรงจากประเทศคู่ร่วมมือเหล่านี้ แต่เป็นเครื่องมือประการหนึ่งในการสร้างความรู้สึกรักใคร่เอ็นดูที่มีต่อประเทศไทยในระยะยาว ซึ่งจะเป็นการสร้างมิตรและผูกไมตรีที่จะส่งผลทั้งในระดับทวิภาคีและเวทีระหว่างประเทศต่อไป

๑.๘ การดำรงตำแหน่งสมาชิกและประธานคณะมนตรีสิทธิมนุษยชน (Human Rights Council) ของสหประชาชาติ รัฐบาลชุดปัจจุบันมีนโยบายที่ชัดเจนในการให้ความสำคัญกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนเพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ โดยได้นำประเด็นสิทธิมนุษยชนมาเป็นส่วนสำคัญของการดำเนินนโยบายต่างประเทศ ซึ่งมีจุดมุ่งหมายสำคัญ ๒ ประการ คือ (๑) เพื่อส่งเสริมบทบาทภาพลักษณ์ที่สร้างสรรค์ของไทยในด้านสิทธิมนุษยชน และ (๒) เพื่อผลักดันให้เกิดความก้าวหน้าด้านสิทธิมนุษยชนภายในประเทศที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล โดยรัฐบาลพยายามส่งเสริมความร่วมมือจากทุกภาคส่วนของสังคมรวมทั้งได้พยายามที่จะเข้าถึงประชาชนเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของไทยด้านสิทธิมนุษยชนในกรอบสหประชาชาติ

นโยบายส่งเสริมสิทธิมนุษยชนที่ชัดเจนและบทบาทที่สร้างสรรค์ของไทย
ส่งผลให้ไทยได้รับความไว้วางใจและได้รับเกียรติจากประเทศสมาชิกสหประชาชาติ
โดยได้ลงคะแนนเสียงให้ประเทศไทยเป็นสมาชิกคณะมนตรีสิทธิมนุษยชน
แห่งสหประชาชาติ (United Nations Human Rights Council: HRC)
วาระปี ๒๕๕๓-๒๕๕๖

นโยบายส่งเสริมสิทธิมนุษยชนที่ชัดเจนและบทบาทที่สร้างสรรค์ของไทย ส่งผลให้ไทย
ได้รับความไว้วางใจและได้รับเกียรติจากประเทศสมาชิกสหประชาชาติ โดยเมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม
๒๕๕๓ ได้ลงคะแนนเสียงให้ประเทศไทยเป็นสมาชิกคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ
(United Nations Human Rights Council : HRC) วาระปี ๒๕๕๓-๒๕๕๖ นอกจากนั้น นานาประเทศ
ก็ได้แสดงความเชื่อมั่นต่อประเทศไทยอีกครั้ง โดยที่ประชุม HRC เมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๓
ได้เลือกให้นายสีหศักดิ์ พวงเกตุแก้ว เอกอัครราชทูตผู้แทนถาวรไทยประจำสหประชาชาติ
ณ นครเจนีวา ดำรงตำแหน่งประธาน HRC วาระ ๑ ปี ระหว่างมิถุนายน ๒๕๕๓-มิถุนายน ๒๕๕๔
ความไว้วางใจที่ไทยได้รับในเวที HRC ซึ่งเป็นเวทีด้านสิทธิมนุษยชนที่สำคัญที่สุดในกรอบสหประชาชาติ
สะท้อนให้เห็นอย่างชัดเจนถึงระดับความสำเร็จของการส่งเสริมบทบาทไทยในสหประชาชาติ

ในฐานะประธาน HRC ไทยมีบทบาทสำคัญในการผลักดันกระบวนการ HRC ที่กำลัง
ดำเนินอยู่ให้ประสบผลสำเร็จ โดยมุ่งปรับกลไกให้ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นเพื่อให้ส่งผล
ต่อการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของประชาชนในพื้นที่ต่าง ๆ ทั่ว
โลกได้อย่างแท้จริง ในส่วนของภายในประเทศ การเป็นประธาน
และสมาชิก HRC ได้ส่งเสริมให้ไทยดำเนินการตามคำมั่นโดย
สมัครใจที่ได้ให้ไว้และพันธกรณีภายใต้ตราสารระหว่างประเทศ
ด้านสิทธิมนุษยชนทั้ง ๗ ฉบับที่ไทยเข้าเป็นภาคี รวมทั้ง ภายใต้
กระบวนการ Universal Periodic Review ของ HRC ที่จะมีการ
ทบทวนการดำเนินการด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศสมาชิก
สหประชาชาติทุกประเทศเพื่อให้ประชาชนไทยทุกคนได้รับการ
คุ้มครองสิทธิอย่างทั่วถึง และสามารถดำรงชีวิตอย่างสมศักดิ์ศรี
ของความเป็นมนุษย์

การเป็นประธาน HRC ของไทยนับเป็นการส่งเสริม
บทบาทและภาพลักษณ์ที่สร้างสรรค์ของไทยด้านสิทธิมนุษยชนในเวทีระหว่างประเทศ ซึ่งประเทศ
ไทยมีขีดความสามารถและศักยภาพที่จะทำได้ เพราะประเทศไทยเป็นสังคมประชาธิปไตยที่เป็น
พื้นฐานสำคัญของสิทธิมนุษยชนอยู่แล้ว รวมทั้งการที่ไทยมีแนวคิดสายกลาง เน้นการพูดคุยหารือ
อย่างสร้างสรรค์มากกว่าการเผชิญหน้าจึงทำให้ไทยสามารถเป็นสะพานเชื่อมระหว่างกลุ่มภูมิภาค
ต่าง ๆ ให้มีท่าทีร่วมกันเพื่อบรรลุฉันทามติในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน อีกทั้งแนวทางที่สร้างสรรค์
ของไทยจะช่วยดึงประเทศที่อยู่ในความห่วงกังวลด้านสิทธิมนุษยชนให้เข้าร่วมกระบวนการ
ส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนภายใต้กลไกของ HRC ได้

๒. การปฏิบัติตามพันธกรณีที่ได้กระทำไว้กับนานาประเทศและองค์การระหว่างประเทศ

รัฐบาลให้ความสำคัญอย่างยิ่งในการปฏิบัติตามพันธกรณีที่ได้กระทำไว้กับนานาประเทศและองค์การระหว่างประเทศในด้านต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีและความผาสุกของประชาชน ในช่วงปี ๒๕๕๓ รัฐบาลได้ผลักดันประเด็นต่าง ๆ ตามพันธกรณีให้ปรากฏผลเป็นรูปธรรม โดยนานาประเทศได้ประจักษ์ถึงความมุ่งมั่นและความสำเร็จของไทยในการดำเนินการเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

๒.๑ การสร้างความตระหนักรู้และเตรียมความพร้อมของไทยไปสู่ความเป็นประชาคมอาเซียน อาเซียนได้กำหนดเป้าหมายของการรวมตัวและการสร้างประชาคมอาเซียนที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลางในปี ๒๕๕๘ ดังนั้น รัฐบาลจึงมีภารกิจที่จะดำเนินการเพื่อเสริมสร้างความตระหนักรู้และเตรียมความพร้อมของทุกภาคส่วนของไทยเพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน ซึ่งนับตั้งแต่ปี ๒๕๕๑ เป็นต้นมา รัฐบาลได้ดำเนินโครงการ “อาเซียนสัญจร” เพื่อเสริมสร้างความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกรอบความร่วมมือของอาเซียนทั้งในด้านการเมือง-ความมั่นคง เศรษฐกิจ และสังคม-วัฒนธรรม เพื่อให้ประชาชนทุกภาคส่วนของไทยได้รับทราบถึงความสำคัญ ความเชื่อมโยง ผลประโยชน์ และผลกระทบของประชาคมอาเซียน ขณะเดียวกัน เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ปัญหา และข้อเสนอแนะ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อกระบวนการรวมตัวสู่ประชาคมอาเซียนที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลางอย่างแท้จริง โดยกิจกรรมที่ได้ดำเนินการทั้งในกรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัดจะมีรูปแบบที่หลากหลาย อาทิ การอบรม การบรรยาย การเสวนา การจัดนิทรรศการเคลื่อนที่ตามสถานที่ชุมชนและสถาบันการศึกษา การจัดแข่งขันตอบปัญหาเกี่ยวกับอาเซียน (ASEAN Quiz) การจัดทำเอกสาร หนังสือ สิ่งพิมพ์ สื่อต่าง ๆ และการจัดทำเว็บไซต์และฐานข้อมูลเกี่ยวกับอาเซียน

๒.๒ การเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน (ASEAN Connectivity) ไทยได้เสนอวิสัยทัศน์ให้อาเซียนเป็นประชาคมที่มีความเชื่อมโยง (Community of Connectivity) ควบคู่ไปกับการเป็นประชาคมของประชาชน (Community of People) และการเป็นประชาคมแห่งการปฏิบัติงาน (Community of Action) ในการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน ครั้งที่ ๔๒ ที่จังหวัดภูเก็ต เมื่อปี ๒๕๕๒ ซึ่งต่อมาผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียนทั้งหมดได้เห็นด้วยกับข้อเสนอของไทยในเรื่องนี้ และมีมติให้จัดตั้งคณะทำงานระดับสูงว่าด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียนเพื่อยกร่างแผนแม่บทว่าด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน (Master Plan on ASEAN Connectivity) ซึ่งบัดนี้แผนแม่บทได้จัดทำแล้วเสร็จและที่ประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ ๑๗ เมื่อวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๓ ณ กรุงฮานอยได้ให้การรับรองแล้ว ดังนั้น แผนแม่บทฯ นี้จะใช้เป็นกรอบและแนวทางการร่วมมือในการสร้างความเชื่อมโยงระหว่างกันในภูมิภาคอาเซียน ทั้งในด้านกายภาพ (เส้นทางคมนาคม) ด้านกฎและระเบียบ และความเชื่อมโยงระหว่างประชาชน อีกทั้งยังเป็นความพยายามของอาเซียนที่จะบูรณาการแผนต่างๆ ที่มีอยู่แล้วภายใต้กรอบความร่วมมือต่าง ๆ ทั้งในกรอบอาเซียนและกรอบอนุภูมิภาคต่าง ๆ เช่น Greater Mekong Subregion (GMS), The Brunei Darussalam-Indonesia-Malaysia-Philippines East ASEAN Growth Area

(BIMP-EAGA), The Indonesia-Malaysia-Thailand Growth Triangle (IMT-GT), The Ayeyawady-Chao Phraya-Mekong Economic Cooperation Strategy (ACMECS) เป็นต้น เพื่อนำไปสู่การเร่งรัดให้ดำเนินการได้จริงตามแผนโดยมีเงินทุนสนับสนุน เนื่องจากในปัจจุบันหลายโครงการ ยังประสบปัญหาอยู่ เช่น การก่อสร้างยังไม่แล้วเสร็จ การพัฒนาโครงสร้างเป็นไปด้วยความล่าช้า และมีเส้นทางที่ยังไม่สามารถเชื่อมต่อได้ (missing links) อยู่หลายแห่ง เป็นต้น

ในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๑๗ เมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๕๓ รัฐบาลได้ย้ำถึงความจำเป็นของการอำนวยความสะดวกด้านการค้า และการกำหนดยุทธศาสตร์ในการเสริมสร้างความร่วมมือกับประเทศคู่เจรจาในการสนับสนุนการเชื่อมโยงในอาเซียน ซึ่งในเรื่องนี้ จีนได้สนับสนุนข้อเสนอของไทยเรื่องโครงการนำรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนสำรวจเส้นทาง R3A เชื่อมโยงระหว่างอาเซียนกับภาคใต้ของจีน ซึ่งกำหนดจะจัดขึ้นในช่วงเดือนมกราคม ๒๕๕๔ ญี่ปุ่นจะสนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทั้งด้านฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ เกาหลีจะเน้นการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการใช้เครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อส่งเสริมธรรมาภิบาล อินเดียจะเน้นการพัฒนาระเบียง

เศรษฐกิจแม่น้ำโขง-อินเดียและสนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศผ่านการให้ทุนการศึกษาแก่ประเทศสมาชิกอาเซียนประเทศละ ๑๐๐ ทุนภายใน ๕ ปี ออสเตรเลียจะจัดสรรงบประมาณ ๑๓๒ ล้านดอลลาร์ออสเตรเลียเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานภายใต้กรอบอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง รัสเซียจะสนับสนุนความเชื่อมโยงระหว่างอาเซียนกับภาค Far East ของรัสเซีย โดยเฉพาะความร่วมมือด้านพลังงาน และสหประชาชาติจะสนับสนุนการแก้ไขผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการเสริมสร้างความเชื่อมโยงในภูมิภาค อาทิ อาชญากรรมข้ามชาติ การลักลอบค้ามนุษย์ และการก่อการร้าย จึงอาจกล่าวได้ว่าการสร้างความเชื่อมโยงในอาเซียนจะช่วยนำความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจมาสู่ประเทศไทยในฐานะเป็นศูนย์กลางการขนส่งทางบกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และจะมีส่วนเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของไทยในระยะยาว

๒.๓ การเข้าร่วมภารกิจรักษาสันติภาพของสหประชาชาติในดาร์ฟัวร์ ชูดาน ติมอร์-เลสเต และเฮติ ด้วยตระหนักว่าการธำรงสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศเป็นพันธกรณีภายใต้กฎบัตรสหประชาชาติ รัฐบาลไทยจึงมีบทบาทอย่างแข็งขันร่วมกับประชาคมโลกในการปกป้องรักษาฟื้นฟูสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศมาโดยตลอด นับตั้งแต่ปี ๒๕๓๓ ไทยได้เข้าร่วมภารกิจในการรักษาสันติภาพมาแล้ว ๒๑ ภารกิจ ปัจจุบันมีเจ้าหน้าที่ทหารและตำรวจปฏิบัติงานในการรักษาสันติภาพรวม ๔ ภารกิจ ได้แก่ (๑) United Nations Mission in Sudan (UNMIS) ที่กรุงคาร์ตุม ประเทศชูดาน (๒) African Union-United Nations Hybrid Operation in Darfur (UNAMID) ที่เมืองดาร์ฟัวร์ ประเทศชูดาน (๓) United Nations Integrated Mission in Timor-Leste (UNMIT) ที่สาธารณรัฐประชาธิปไตยติมอร์-เลสเต และ (๔) United Nations Stabilisation Mission in Haiti (MINUSTAH) ที่สาธารณรัฐเฮติ **ตลอดปี ๒๕๕๓ ที่ผ่านมา บทบาทที่โดดเด่น**

รายงานแสดงผลการดำเนินการ

ของคณะรัฐมนตรีตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ

รัฐบาล นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ปีที่สอง (วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๒ ถึงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๓)

และสร้างสรรค์ของไทยในด้านการส่งเสริม รักษา พัฒนาสันติภาพและความมั่นคงในกรอบสหประชาชาติ คือ

๒.๓.๑ การช่วยเหลือฟื้นฟูสภาพหลังจากเหตุการณ์แผ่นดินไหวครั้งใหญ่ โดยไทยได้ส่งเจ้าหน้าที่ตำรวจ จำนวน ๑๘ นาย เข้าไปปฏิบัติการกิจช่วยเหลือฟื้นฟูสภาพ ตามคำร้องขอของสหประชาชาติ ตั้งแต่เดือนมิถุนายน ๒๕๕๓ ซึ่งการปฏิบัติงานของตำรวจไทยได้รับการยอมรับและชื่นชม

๒.๓.๒ การส่งทหารราบ ๑ กองพัน ภายใต้ชื่อ “กองกำลังเฉพาะกิจ ๙๘๐ ไทย-ดาร์ฟัวร์ (กำลังพล ๘๑๒ นาย) เข้าร่วมภารกิจ UNAMID เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๓ ซึ่งสะท้อนถึงโมติวิจิตและความเสียสละของไทยในการช่วยเหลือมิตรประเทศที่เดือดร้อนและต้องการความช่วยเหลือ

๒.๓.๓ ในฐานะสมาชิกคณะกรรมาธิการเสริมสร้างสันติภาพ (Peacebuilding Commission: PBC) วาระปี ๒๕๕๒-๒๕๕๓ ไทยประสบความสำเร็จในการผลักดันให้ PBC ให้ความสำคัญในเรื่องการพัฒนาและคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน รวมทั้งการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็ง ตลอดจนส่งเสริมบทบาทขององค์กรชุมชนและภาคประชาสังคม ซึ่งเป็นรากฐานในการสร้างความมั่นคงและสันติภาพอย่างยั่งยืนให้แก่มนุษยชาติ

การมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมและรักษาสันติภาพของไทยในรอบปีที่ผ่านมาได้เอื้อผลประโยชน์ให้แก่ประเทศและประชาชนชาวไทยในการส่งเสริมภาพลักษณ์ของไทยในฐานะสมาชิกที่มีความรับผิดชอบ ยึดมั่น และปฏิบัติตามพันธกรณีตามกฎหมายบัตรสหประชาชาติในการส่งเสริมและรักษาสันติภาพอย่างเคร่งครัด ซึ่งจะส่งเสริมให้ไทยได้รับการยอมรับนับถือในประชาคมระหว่างประเทศ รวมทั้งเป็นการรักษาผลประโยชน์และคุ้มครองดูแลคนไทย ในกรณีชูดาน มีนักเรียนไทยเข้าไปศึกษาอยู่ในประเทศดังกล่าวประมาณ ๓๐๐ คน อีกทั้งยังมีคนไทยไปลงทุนในธุรกิจต่าง ๆ อาทิ ร้านอาหารไทยและสปา ซึ่งหากปล่อยให้เหตุการณ์ความขัดแย้งดำรงอยู่ต่อไปย่อมส่งผลกระทบต่อธุรกิจและชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทย นอกจากนี้ ยังสามารถสร้างความ “นิยมไทย” ในบางประเทศที่ไทยมีปฏิบัติการรักษาสันติภาพ อีกทั้งยังได้มีการจัดทำแปลงเกษตรสาธิตในบริเวณค่ายพักโดยน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ ซึ่งได้รับความสนใจและชื่นชมจากหน่วยทหารของประเทศต่าง ๆ และชาวพื้นเมืองเป็นอย่างมาก นอกจากนี้ การช่วยเหลือของไทยต่อมิตรประเทศที่กำลังประสบภาวะยากลำบากได้ก่อให้เกิดความนิยมและศรัทธาต่อประเทศไทย ดังนั้น เมื่อประเทศเหล่านั้นสามารถผ่านพ้นภาวะวิกฤตไปได้ และมีศักยภาพทางการค้าและการลงทุน ย่อมให้ความสนใจประเทศไทยเป็นพิเศษจากความผูกพันทางด้านจิตใจ

นอกจากนี้ จากการร่วมปฏิบัติการรักษาสันติภาพ กองทัพไทยได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับทหารของประเทศอื่น โดยเฉพาะกับประเทศที่มีกองทัพที่มีแสนยานุภาพสูง ซึ่งเป็นการพัฒนาบุคลากรของกองทัพไทย การปฏิบัติการรักษาสันติภาพดังกล่าวเป็นกลไกสำคัญไม่ให้เกิดการแพร่กระจายของวิกฤตการณ์และอาชญากรรมข้ามชาติประเภทต่าง ๆ อันเป็นเหตุมาจากประเทศที่มีความขัดแย้ง อาทิ การอพยพหลังไหลของผู้คน การค้าอาวุธโดยผิดกฎหมาย การฟอกเงิน การค้ายาเสพติด การที่ไทยมีส่วนช่วยดำรงรักษาสันติภาพก็เท่ากับมีส่วนช่วยป้องกันไม่ให้อาชญากรรมดังกล่าวแพร่กระจายไปทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทย

๒.๔ การมีบทบาทอย่างแข็งขันของไทยในประเด็นสำคัญระดับโลก ไทยมีบทบาทอย่างแข็งขันในการขับเคลื่อนประเด็นสำคัญระดับโลกต่าง ๆ เช่น (๑) การพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (Millennium Development Goals: MDGs) ซึ่งไทยสามารถบรรลุผลได้เป็นส่วนใหญ่ตั้งแต่ปี ๒๕๔๗ และได้ประกาศเป้าหมายที่ท้าทายยิ่งขึ้น (MDG-Plus) (๒) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งหน่วยงานไทยที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันกำหนดทำที่และบทบาทในกรอบอนุสัญญาว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (United Nations Framework Convention on Climate Change: UNFCCC) และพิธีสารเกียวโตว่าด้วยการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก นอกจากนี้ ไทยได้ร่วมการประชุมเจรจาที่สำคัญต่าง ๆ อาทิ การประชุมรัฐภาคี UNFCCC และการประชุม UN Climate Change Talks เพื่อร่วมเจรจากำหนดข้อตกลงที่เหมาะสมและเป็นธรรมสำหรับทั้งประเทศกำลังพัฒนาและประเทศพัฒนาแล้ว และ (๓) การทูตสาธารณสุข เช่น การเป็นสมาชิกของ ไทยในกลุ่ม Foreign Policy and Global Health Initiative (FPGH) ซึ่งมีเจตนารมณ์ที่จะใช้ประเด็นสาธารณสุขเป็นเครื่องมือดำเนินนโยบายต่างประเทศ

๒.๕ การถอนข้อสงวนของไทยต่อข้อ ๗ ของอนุสัญญาสิทธิเด็ก ไทยได้ถอนข้อสงวนข้อ ๗ ของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (Convention on the Rights of the Child: CRC) ซึ่งเป็นข้อบทเกี่ยวกับสิทธิของเด็กที่จะได้รับการจดทะเบียนทันทีภายหลังแรกเกิด สิทธิที่จะมีชื่อนับตั้งแต่แรกเกิด สิทธิที่จะได้รับสัญชาติใดสัญชาติหนึ่ง ตลอดจนสิทธิที่จะได้รู้จักและได้รับการเลี้ยงดูจากบิดามารดาของตน โดยการถอนข้อสงวนดังกล่าวของประเทศไทยเริ่มมีผลตั้งแต่วันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๓ ซึ่งเป็นวันที่สำนักเลขาธิการสหประชาชาติได้รับตราสารถอนข้อสงวนจากประเทศไทย

คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบการถอนข้อสงวนดังกล่าว เมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๓ ตามที่กระทรวงการพัฒนาลังคมและความมั่นคงของมนุษย์เสนอ เนื่องจากเห็นว่าประเทศไทยมีกรอบกฎหมาย นโยบาย และความก้าวหน้าในการดำเนินการตามข้อ ๗ ของอนุสัญญาเหมาะสมเพียงพอที่จะถอนข้อสงวนได้แล้ว ที่สำคัญได้แก่ (๑) พระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยเฉพาะมาตรา ๒๓ ที่คืนสัญชาติไทยให้แก่บุคคลที่ถูกกระหนาบจากประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ รวมถึงบุตรของบุคคลดังกล่าว (๒) พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่กำหนดให้จดทะเบียนเกิดให้แก่เด็กทุกคนที่เกิดในประเทศไทย ซึ่งเป็นการบันทึก

ความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับบิดามารดา อันจะเป็นหลักฐานสำคัญที่ประเทศที่บิดาและหรือมารดาถือสัญชาติอยู่จะยอมรับให้เด็กได้รับสัญชาติตามบิดาหรือมารดาโดยหลักสืบสายโลหิต (๓) ยุทธศาสตร์จัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งกำหนดให้กลุ่มที่อพยพเข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทยเป็นเวลานานตามข้อมูลที่ได้สำรวจ ให้ได้รับสถานะบุคคลต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งมีผลให้บุตรที่เกิดในประเทศไทยได้รับสัญชาติไทย และ (๔) นโยบายพิสูจน์สัญชาติของแรงงานต่างด้าว ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นให้บุตรของแรงงานต่างด้าวที่ผ่านการพิสูจน์สัญชาติได้สัญชาติตามบิดามารดาต่อไป

รายงานแสดงผลการดำเนินการ

ของคณะรัฐมนตรีตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ

รัฐบาล นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ปีที่สอง (วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๒ ถึงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๓)

การถอนข้อสงวนข้อ ๗ ของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ถือเป็นการดำเนินการตามคำมั่น ด้านสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยได้ให้ไว้กับประชาคมระหว่างประเทศเมื่อได้เข้าเป็นสมาชิกของ คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ วาระปี ๒๕๕๓-๒๕๕๖ ทั้งนี้ อนุสัญญาฯ มิได้กำหนด ให้เด็กทุกคนต้องได้รับสัญชาติของประเทศที่เด็กเหล่านั้นเกิดหรืออาศัยอยู่ ดังนั้น การถอนข้อสงวน ข้อ ๗ ของอนุสัญญาฯ จึงมิได้มีผลผูกพันให้ประเทศไทยต้องให้สัญชาติไทยแก่เด็กทุกคนที่เกิดหรือ อาศัยอยู่ในประเทศไทย อย่างไรก็ตาม อนุสัญญาฯ กำหนดให้รัฐภาคีควรพยายามดำเนินการเพื่อให้เด็ก ได้รับสิทธิต่าง ๆ ตามข้อ ๗ ของอนุสัญญาฯ รวมทั้ง สิทธิที่จะได้รับสัญชาติใดสัญชาติหนึ่ง ซึ่งประเทศไทยมีความมุ่งมั่นที่จะดำเนินการตามเจตนารมณ์ของอนุสัญญาฯ ภายใต้กรอบกฎหมาย และนโยบายที่ประเทศไทยมีอยู่ในปัจจุบัน ทั้งนี้ ยังรวมถึงการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศ ในการประกันสิทธิของเด็กภายใต้ข้อบทดังกล่าวของอนุสัญญาฯ

๓. การส่งเสริมการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวกับนานาประเทศ

ปี ๒๕๕๓ นับเป็นปีที่ท้าทายยิ่งสำหรับรัฐบาลในการ ส่งเสริมการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวกับประเทศต่าง ๆ เนื่องจากปัจจัยเชิงลบทั้งจากภายในและภายนอก อาทิ ความ ไม่สงบทางการเมืองภายในของไทย และสภาวะเศรษฐกิจถดถอย ทั่วโลก รัฐบาลได้อาศัยหน่วยงานของรัฐที่มีสำนักงานอยู่ใน ต่างประเทศ กว่า ๙๐ แห่งทั่วโลก มาเป็นแรงขับเคลื่อนที่สำคัญ ยิ่งในการรักษาสถานะทางเศรษฐกิจของประเทศไทยในเวที เศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศและเสริมสร้างความเชื่อมั่น ให้แก่นักธุรกิจ นักลงทุน และนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศ โดยได้ดำเนินการกิจดังกล่าวอย่างแข็งขันและต่อเนื่อง ดังนี้

๓.๑ การเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของไทยในต่างประเทศ รัฐบาลได้ผลักดัน ยุทธศาสตร์การเจริญเติบโตรูปแบบใหม่ในกรอบเอเปคที่จะเป็นแม่บทการเจริญเติบโตของภูมิภาค เอเชียแปซิฟิกในอนาคตให้เกิดการเจริญเติบโตอย่างมีคุณภาพ ซึ่งคำนึงถึงหลักการเจริญเติบโต ในเอเชียแปซิฟิกอย่างสมดุล เท่าเทียม เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ใช้นวัตกรรม และมั่นคง โดย ยุทธศาสตร์ดังกล่าวสอดคล้องและสนับสนุนนโยบายหลักของรัฐบาล โดยเฉพาะเรื่องการเจริญ เติบโตอย่างเท่าเทียม (inclusive growth) ที่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการ เจริญเติบโตและส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าการค้าระหว่างไทยกับประเทศคู่ค้าต่าง ๆ โดย “ชี้ช่องทาง” “สร้างโอกาส” และ “เตือนภัย” ผ่านเว็บไซต์ www.mfa.go.th/business ให้แก่ผู้ประกอบการเพื่อ เพิ่มหรือขยายการส่งออกไปยังตลาดต่างประเทศได้มากขึ้นและเสริมสร้างศักยภาพในการแข่งขัน ของไทยในตลาดการค้าโลก

นอกจากนี้ รัฐบาลยังให้การสนับสนุนภาคเอกชนไทยที่มีศักยภาพและมีความพร้อม ให้เข้าไปลงทุนหรือให้บริการในต่างประเทศมากขึ้น ตลอดจนผลักดันให้ภาคเอกชนไทยได้รับ ประโยชน์จากโอกาสทางการค้าและการลงทุนที่รัฐบาลดำเนินการภายใต้กรอบความร่วมมือทาง

เศรษฐกิจต่าง ๆ รวมทั้งเสริมสร้างความแข็งแกร่งและโอกาสให้แก่อุตสาหกรรมหรือภาคบริการที่มีศักยภาพในการแข่งขันสูง เช่น อุตสาหกรรมอาหาร (ภายใต้โครงการครัวไทยสู่โลกและโครงการอาหารฮาลาล) อุตสาหกรรมเกษตรและประมง อุตสาหกรรมพลังงาน (ปิโตรเลียมและพลังงานทดแทน) อุตสาหกรรมยานยนต์ ชิ้นส่วน อิเล็กทรอนิกส์ อุตสาหกรรมก่อสร้าง และภาคบริการ (การท่องเที่ยว การประชุม สปา และโครงการ Medical Hub) โดยผ่านการดำเนินกิจกรรมและโครงการที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ เป็นต้น

ในปี ๒๕๕๓ รัฐบาลไทยและสหรัฐอเมริกาได้ริเริ่มแนวคิดหุ้นส่วนเชิงสร้างสรรค์ (Thai-U.S. Creative Partnership) เพื่อสะท้อนความสัมพันธ์ในปัจจุบันซึ่งขยายตัวครอบคลุมมิติใหม่ ๆ โดยจะส่งเสริมการสร้าง Knowledge Highway ระหว่างสหรัฐอเมริกา และไทย เพื่อสนองตอบต่อนโยบายเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของรัฐบาล และเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ นับเป็นมิติใหม่ของความสัมพันธ์ไทย-สหรัฐอเมริกา ซึ่งดึงทุกภาคส่วนของสังคมเข้ามามีส่วนร่วม

๓.๒ การประชุมผู้นำเอเชีย-ยุโรป ครั้งที่ ๘ (8th Asia-Europe Meeting: ASEM 8)

นายกรัฐมนตรีได้เข้าร่วมการประชุมฯ ที่กรุงบรัสเซลส์ ประเทศเบลเยียม ระหว่างวันที่ ๔-๕ ตุลาคม ๒๕๕๓ โดยได้ใช้โอกาสดังกล่าวหารือกับผู้นำจากหลายประเทศทั้งในกรอบทวิภาคีและ

กรอบการประชุม เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจ สร้างความเชื่อมั่น ตลอดจนแสดงวิสัยทัศน์เพื่อสร้างความเชื่อมั่นต่อประเทศไทย และผลักดันประเด็นต่าง ๆ ที่ประเทศไทยให้ความสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาที่ยั่งยืนซึ่งสอดคล้องกับหัวข้อหลักของการประชุม “คุณภาพชีวิต : ความเป็นอยู่และศักดิ์ศรีที่ดีขึ้นสำหรับประชาชนทุกคน” (Quality of Life: Achieving Greater Well Being and More Dignity for All Citizens) ซึ่งมุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชากรโลกโดยอาศัยความร่วมมือและการจัดการร่วมกันเพื่อหาแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนภายใต้ ๓ เสาหลัก ได้แก่ การพัฒนาทางเศรษฐกิจ

ความเชื่อมโยงทางสังคม และการปกป้องสิ่งแวดล้อม

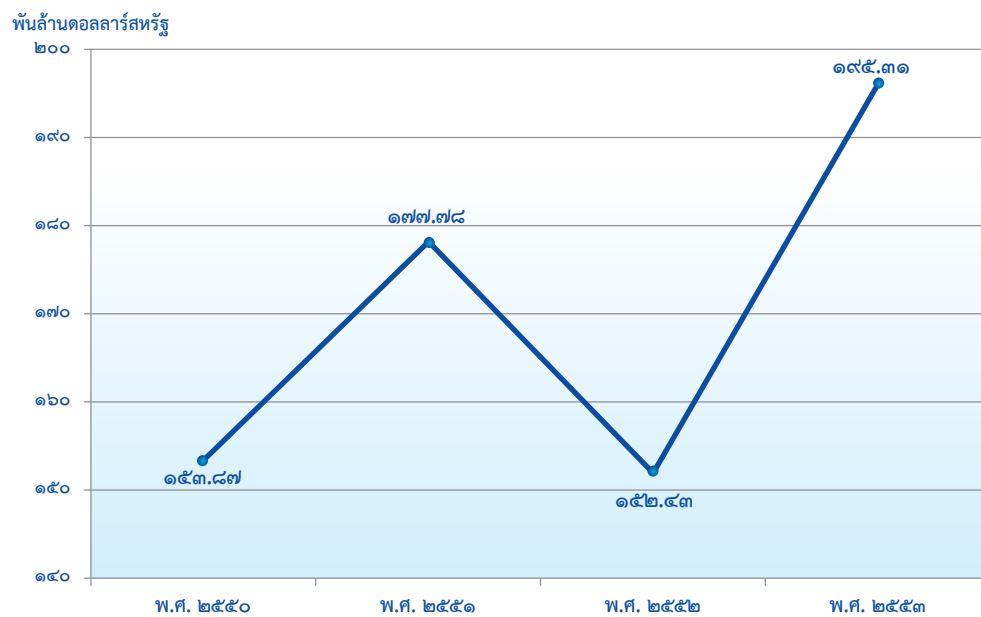
ในด้านเศรษฐกิจ ได้เน้นย้ำว่ารัฐบาลให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจควบคู่ไปกับการพัฒนา โดยสนับสนุนการลงทุนในโครงการพัฒนาสาธารณูปโภคพื้นฐานและสร้างความเชื่อมโยงในอาเซียน ส่วนในด้านสังคม รัฐบาลจะให้ความสำคัญกับการพัฒนาทุนมนุษย์ รวมทั้งการพัฒนาการศึกษาและการส่งเสริมความมั่นคงของมนุษย์ผ่านระบบสวัสดิการสังคมซึ่งยุโรปมีความเชี่ยวชาญในด้านนี้ การเรียนรู้ประสบการณ์และองค์ความรู้ด้านการพัฒนาระบบสวัสดิการสังคมจึงอาจเป็นประเด็นความร่วมมือระหว่างสมาชิกอาเซียน นอกจากนี้ ยังได้ผลักดันให้มีกรอบ

ความร่วมมือด้านความมั่นคงทางอาหาร (food security) โดยไทยเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม ASEM Conference on Food Security ในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ที่ประเทศไทย สำหรับด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม รัฐบาลจะให้ความสำคัญกับการพัฒนาโครงสร้างเศรษฐกิจสู่เศรษฐกิจสีเขียว (green economy) ที่มีรูปแบบการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน

การเข้าร่วมการประชุมระดับผู้นำของอาเซียนในครั้งนี้ นับว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อประเทศไทยในภาพรวม เพราะนอกจากจะเป็นการยืนยันถึงความพร้อมทั้งด้านการเมืองและเศรษฐกิจของไทยที่จะผลักดันความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ร่วมกับประเทศสมาชิกอาเซียนอื่น ๆ แล้ว การที่นายกรัฐมนตรีของไทยได้ปรากฏตัวต่อที่ประชุมของอาเซียน ซึ่งประกอบด้วยผู้นำของประเทศที่มีอิทธิพลทางเศรษฐกิจและการเมืองของโลกรวมกันอยู่มากที่สุดเวทีหนึ่งไม่ว่าจะเป็นจีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ อินเดีย สหภาพยุโรป ออสเตรเลีย และรัสเซีย รวมทั้งได้พบปะหารือกับผู้นำภาคเอกชนชั้นนำของทั้งสองภูมิภาค ซึ่งนอกจากจะช่วยเสริมสร้างความเชื่อมั่นและฟื้นฟูความมั่นใจต่อประเทศไทยในสายตาชาวโลกให้กลับคืนมาได้เป็นอย่างดีแล้ว ประชาชนชาวไทยยังจะได้รับประโยชน์จากกระบวนการความร่วมมือในกรอบอาเซียนที่ไทยร่วมเป็นสมาชิกไม่ว่าจะเป็นในด้านการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว และวิชาการอีกด้วย

๓.๓ การขยายตลาดใหม่และรักษาตลาดหลักสำหรับสินค้าและบริการของไทยในเวทีการค้าโลก รัฐบาลได้เร่งใช้มาตรการขยายตลาดใหม่และรักษาตลาดหลักในระดับเดิม เช่น โครงการ Thailand Best Friend โครงการ Thailand World Exhibition ที่จีน โครงการ The Designer และ Thailand Fashion Expo รวมถึงการแต่งตั้ง Chief of Product มาดูแลเป็นรายสินค้าร่วมกับภาคเอกชนอย่างใกล้ชิด โดยให้ความสำคัญกับการส่งออกในภูมิภาคเอเชีย (อาเซียน จีน ญี่ปุ่น และอินเดีย) มากขึ้น โดยใช้ประโยชน์จากข้อตกลงการค้าเสรี (Free Trade Agreement: FTA) ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และยังคงรักษาตลาดหลัก คือ สหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรป ควบคู่กัน นอกจากนี้ ยังเร่งส่งเสริมธุรกิจบริการอย่างเข้มข้น สนับสนุนการลดต้นทุนสินค้าในระบบโลจิสติกส์ ส่งเสริมผู้ประกอบการไทยไปดำเนินธุรกิจในต่างประเทศ (internationalization) พัฒนาผู้ประกอบการเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการส่งออก ส่งเสริมและพัฒนาย่านการค้าเพื่อการส่งออก รวมทั้งพัฒนารูปแบบและคุณภาพสินค้าส่งออก **ทำให้การส่งออกในปี ๒๕๕๓ ของไทยสูงกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีมูลค่า ๑๙๕,๓๑๑.๖ ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ ๒๖.๙ เมื่อเทียบกับระยะเดียวกันของปี ๒๕๕๒ ซึ่งมีมูลค่าการส่งออกรวม ๑๕๒,๔๒๖.๓ ล้านดอลลาร์สหรัฐ ส่งผลให้ไทยเกินดุลการค้าเป็นมูลค่า ๑๒,๙๐๕ ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยเฉพาะเดือนมิถุนายน ๒๕๕๓ การส่งออกของไทยได้ขยายตัวสูงสุดเป็นประวัติการณ์ถึงร้อยละ ๔๖.๓**

แผนภูมิแสดงมูลค่าการส่งออก
ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ถึง พ.ศ. ๒๕๕๓

ที่มา : กระทรวงพาณิชย์

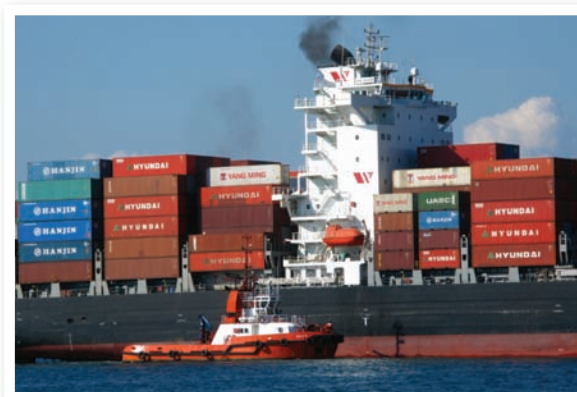
โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในปี ๒๕๕๓ ไทยสามารถส่งออกข้าวได้ประมาณ ๙.๐๓ ล้านตัน คิดเป็นมูลค่า ๕,๓๔๑ ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๒ ที่มีปริมาณส่งออก ๘.๕๕ ล้านตัน คิดเป็นมูลค่า ๕,๐๔๖ ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕.๑๐ และ ๕.๕๙ ตามลำดับ โดยราคาส่งออกข้าวต่อตันสำหรับข้าวหอมมะลิไทย ข้าวหอมปทุมธานี ข้าวขาว และข้าวเหนียว ได้ปรับเพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องตามกลยุทธ์การส่งออกข้าวที่เน้นในเชิงมูลค่า (value added) ของ กระทรวงพาณิชย์ ทั้งนี้ ข้าวไทยมีสัดส่วนตลาดข้าวโลกประมาณร้อยละ ๓๐ สูงกว่าคู่แข่งที่สำคัญ อย่างเวียดนามทั้งในเชิงปริมาณและมูลค่า โดยเวียดนามส่งออกข้าวประมาณ ๖.๗ ล้านตัน มูลค่า ๓,๒๓๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ และมีสัดส่วนตลาดข้าวโลกประมาณร้อยละ ๒๒

การส่งออกข้าวของไทยที่เพิ่มขึ้นเป็นผลมาจากการขยายตัวของตลาดข้าวไทยในประเทศ ผู้นำเข้าที่สำคัญ เช่น ไนจีเรีย ฟิลิปปินส์ บังกลาเทศ อิรัก และญี่ปุ่น โดยลูกค้าต่างประเทศยังให้การยอมรับในด้านคุณภาพและมาตรฐานข้าวไทยที่ดีกว่าประเทศอื่นและมีความเชื่อมั่นในการส่งมอบตามกำหนดเวลา นอกจากนี้ การระบายข้าวสารในสต็อกของรัฐบาลตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ๒๕๕๓ เป็นอีกปัจจัยสำคัญที่ช่วยผลักดันการส่งออกข้าวของไทยในช่วงไตรมาสสุดท้ายของปี ๒๕๕๓ ให้เพิ่มขึ้น โดยมีปริมาณสูงถึง ๒.๙๐ ล้านตัน สูงกว่าช่วงเดียวกันของปี ๒๕๕๒ ประมาณร้อยละ ๔๐ เนื่องจากผู้ส่งออกไทยมีความได้เปรียบในการแข่งขันด้านราคามากขึ้น โดยสามารถชนะการประมูลข้าว

รายงานแสดงผลการดำเนินการ

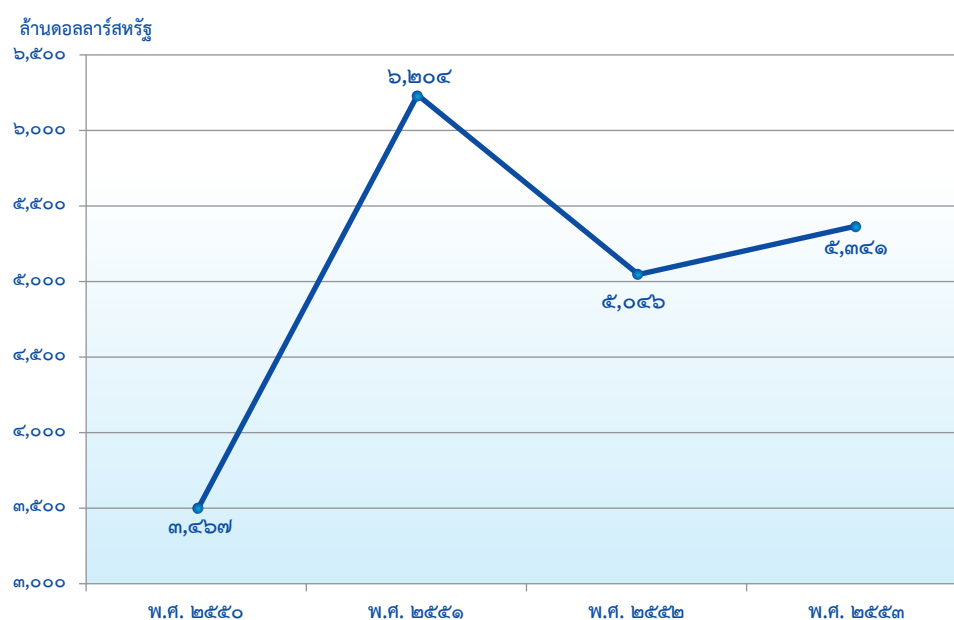
ของคณะรัฐมนตรีตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ

รัฐบาล นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ปีที่สอง (วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๒ ถึงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๓)

ในตลาดต่างประเทศ เช่น อิรัก บังกลาเทศ อิหร่าน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ และไต้หวัน รวมทั้งเร่งส่งออก ข้าวขาวและข้าวเหนียวไปยังตลาดแอฟริกามากขึ้น เช่น โกตดิวัวร์ แคเมอรูน ไนจีเรีย และแอฟริกาใต้ ทั้งนี้ ตลาดส่งออกข้าวที่สำคัญในปี ๒๕๕๓ ได้แก่ ไนจีเรีย (ร้อยละ ๑๕.๙๓) โกตดิวัวร์ (ร้อยละ ๗.๓๖) แอฟริกาใต้ (ร้อยละ ๖.๗๓) ฟิลิปปินส์ (ร้อยละ ๖.๓๖) เบนิน (ร้อยละ ๕.๗๙) อิรัก (ร้อยละ ๕.๗๔) สหรัฐอเมริกา (ร้อยละ ๔.๓๑) สหภาพยุโรป (ร้อยละ ๔.๐๐) เซเนกัล (ร้อยละ ๓.๒๔) และ ญี่ปุ่น (ร้อยละ ๓.๐๕)

แผนภูมิแสดงมูลค่าการส่งออกข้าว ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ถึง พ.ศ. ๒๕๕๓

ที่มา : กระทรวงพาณิชย์

๓.๔ การเปิดเสรีการค้าและบริการของไทยกับประเทศคู่เจรจาต่าง ๆ รัฐบาลได้จัดทำ FTA กับประเทศต่าง ๆ มีผลบังคับใช้แล้ว รวม ๕ ประเทศ คือ จีน ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ อินเดีย และญี่ปุ่น ผลจากการทำความตกลง FTA กับประเทศดังกล่าวทำให้มีการเปิดเสรีการค้าสินค้าและบริการของรายการสินค้าที่อยู่ภายใต้กรอบความตกลงโดยการลดภาษีระหว่างกัน นอกจากนี้ ยังมี ความตกลงด้านการลงทุน ความร่วมมือทางเศรษฐกิจและด้านอื่นๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อกัน

จากการเปิดเสรีทางการค้าทำให้มูลค่าการค้ากับประเทศที่มีความตกลง FTA เพิ่มขึ้น โดยในปี ๒๕๕๓ (มกราคม-ธันวาคม) การค้ากับจีนมีมูลค่า ๔๕,๗๑๒.๕๖ ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันของปี ๒๕๕๒ ร้อยละ ๓๗.๙๐ (การส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๓.๒๑ และนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ ๔๒.๓๔) การค้ากับออสเตรเลียมีมูลค่า ๑๕,๒๖๕.๔๔ ล้านดอลลาร์สหรัฐเพิ่มขึ้นจาก ระยะเดียวกันของปี ๒๕๕๒ ร้อยละ ๒๓.๔๕ (การส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ ๙.๒๒ และนำเข้าเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕๕.๖๗) การค้ากับนิวซีแลนด์มีมูลค่า ๑,๓๑๐.๓๗ ล้านดอลลาร์สหรัฐเพิ่มขึ้นจากระยะ เดียวกันของปี ๒๕๕๒ ร้อยละ ๕๓.๖๑ (การส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ ๔๗.๖๓ และนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ ๖๔.๐๒) การค้ากับอินเดียมีมูลค่า ๖,๖๔๖.๓๑ ล้านดอลลาร์สหรัฐเพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันของ ปี ๒๕๕๒ ร้อยละ ๓๔.๒๓ (การส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๖.๒๙ และนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๐.๓๙) ซึ่งก่อนมีความตกลงฯ ไทยจะเป็นฝ่ายขาดดุลการค้ากับอินเดียมาโดยตลอดแต่หลังจากมีการเริ่มลด ภาษีสินค้า Early Harvest Scheme (EHS) ตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๔๗ ส่งผลให้การค้าสองฝ่าย ขยายตัวเพิ่มขึ้น และไทยได้เปรียบดุลการค้าอินเดียเป็นครั้งแรกในปี ๒๕๔๘ และการค้ากับญี่ปุ่นมี มูลค่า ๔๗,๖๘๙.๓ ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันของปี ๒๕๕๒ ร้อยละ ๔๗.๙ (การ ส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๐.๔ และนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕๙.๕)

๓.๕ การดำเนินการเพื่อรองรับกฎระเบียบ Illegal, Unreported and Unregulated Fishing (IUU Fishing) ตามมติคณะมนตรีแห่งสหภาพยุโรปได้กำหนดให้สินค้าประมงที่ส่งออก ไปยังยุโรปต้องมีใบรับรองการจับสัตว์น้ำประกอบการส่งออก เพื่อยืนยันว่าสินค้าดังกล่าวไม่ได้มา จากการทำประมงที่ผิดกฎหมาย (IUU Fishing) โดยตรวจสอบรับรองสัตว์น้ำขึ้นท่าและออกใบ รับรองการจับสัตว์น้ำ ๕,๑๗๕ ฉบับ ควบคุมการทำประมงให้สอดคล้องกับกฎระเบียบ IUU ซึ่ง ณ ปัจจุบันได้มีการจดทะเบียนเรือรวมแล้วจำนวน ๗,๑๐๐ ลำ ปรับปรุงสุขอนามัยเรือประมงและ ท่าเทียบเรือประมงโดยทำการตรวจสอบสุขอนามัยท่าเรือประมง จำนวน ๖๔ ท่า และจัดทำระบบศูนย์ข้อมูลตรวจสอบรับรอง การจับสัตว์น้ำ ประชาสัมพันธ์ดำเนินงานตามระเบียบ IUU เป็น สารคดีทางโทรทัศน์ ทำสื่อสิ่งพิมพ์ในรูปของโปสเตอร์ต่าง ๆ เพื่อเผยแพร่ข้อมูลและแนวทางปฏิบัติให้แก่ภาคเอกชนที่ เกี่ยวข้อง ตลอดจนจัดตั้งศูนย์ประสานงานการออกใบรับรอง การจับสัตว์น้ำ

๓.๖ การเข้าร่วมการประชุม World Economic Forum (WEF) ครั้งที่ ๔๐ โดยนายกรัฐมนตรี ณ เมืองดาวอส ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ระหว่างวันที่ ๒๙-๓๑ มกราคม ๒๕๕๓

รายงานแสดงผลการดำเนินการ
ของคณะรัฐมนตรีตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ
รัฐบาล นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ปีที่สอง (วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๒ ถึงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๓)

ตามคำเชิญของประธาน WEF ซึ่งการเข้าร่วมการประชุมดังกล่าวนับเป็นกิจกรรมที่มีนัยสำคัญต่อการเสริมสร้างภาพลักษณ์ของประเทศไทยในเวทีทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ โดยนายกรัฐมนตรีได้ใช้ประโยชน์จากการเข้าร่วมเวทีการประชุมประจำปีของ WEF ณ เมืองดาวอส และการประชุม WEF on East Asia ณ นครโฮจิมินห์ เวียดนาม เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจถึงสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและการเมืองของไทยต่อภาคธุรกิจระดับ CEO ของบริษัทชั้นนำของโลก ผู้นำระดับสูงของรัฐบาลต่าง ๆ และสื่อมวลชนชั้นนำของโลก โดยที่บุคคลเหล่านี้มาเข้าร่วมการประชุมของ WEF อยู่แล้ว จึงเป็นการประหยัดทั้งเวลาและงบประมาณในการเข้าถึงบุคคลเหล่านี้ อีกทั้งยังประสบความสำเร็จเป็นอย่างสูงเพราะบุคคลเหล่านี้เป็นกลุ่มเป้าหมายที่สำคัญในด้านการค้าการลงทุนในประเทศไทย รวมทั้งเป็นผู้ขับเคลื่อนความคิด (opinion leaders) ของโลกในด้านต่าง ๆ ด้วย

๓.๗ ความร่วมมือทางเศรษฐกิจในกรอบอนุภูมิภาค รัฐบาลได้มีส่วนสำคัญในการผลักดันและขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน และการดำเนินการตามนโยบายการต่างประเทศในการส่งเสริมความร่วมมือและความสัมพันธ์อันดีระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยผ่านกรอบอนุภูมิภาค อาทิ ยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิรวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (The Ayeyawady-Chao Phraya-Mekong Economic Cooperation Strategy: ACMECS) ความริเริ่มแห่งอ่าวเบงกอลสำหรับความร่วมมือหลากหลายสาขาทางวิชาการและเศรษฐกิจ (Bay of Bengal Initiative for Multi-Sectoral technical and Economic Cooperation: BIMSTEC) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในปัจจุบัน ประเทศพัฒนาแล้วและหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาให้ความสนใจในการพัฒนารอบความร่วมมืออนุภูมิภาคแม่น้ำโขงมากขึ้น ซึ่งทำให้เกิดกรอบความร่วมมือใหม่ ๆ คือ ความร่วมมือลุ่มน้ำโขงกับญี่ปุ่น (Mekong-Japan Cooperation) ซึ่งไทยเข้าไปมีบทบาทในลักษณะ co-donor โดยเข้าร่วมการประชุมทั้งระดับผู้นำ รัฐมนตรี และเจ้าหน้าที่อาวุโส นอกจากนั้น รัฐบาลยังได้ดำเนินงานความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านให้มีความก้าวหน้าอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งในด้านการเชื่อมโยงทางกายภาพ (connectivity) การเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของอนุภูมิภาค (competitiveness) และการสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนท้องถิ่น รวมทั้งการเชื่อมโยงอนุภูมิภาคให้ใกล้ชิดกับประชาคมเศรษฐกิจอื่น ๆ ในภูมิภาคและโลก (community) ผ่านกรอบความร่วมมือสำคัญ ได้แก่ แผนงานการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง ๖ ประเทศ (Greater Mekong Subregion: GMS) และแผนงานการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่ายอินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย (The Indonesia-Malaysia-Thailand Growth Triangle: IMT- GT) โดยวัตถุประสงค์ของกรอบความร่วมมืออนุภูมิภาค คือ การลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและการพัฒนาระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อลดผลกระทบจากปัญหาสังคม เช่น การลักลอบเข้าเมืองและอาชญากรรมข้ามชาติ เพื่อก้าวไปสู่การเป็นประชาคมอาเซียนและการบูรณาการศักยภาพทางเศรษฐกิจ ทรัพยากร แรงงาน และเทคโนโลยี รวมทั้งการเชื่อมโยงด้านการคมนาคม

ขนส่งและระบบโลจิสติกส์ในระดับอนุภูมิภาคเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของอนุภูมิภาค ขยายโอกาสด้านการค้าการลงทุนระหว่างกันและกับภูมิภาคภายนอกเพื่อพัฒนาอย่างเท่าเทียมและยั่งยืน

ภายใต้กรอบแผนงานการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (GMS) ๖ ประเทศ รัฐบาลไทยได้สนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ความช่วยเหลือเป็นเงินให้เปล่าและเงินกู้เงื่อนไขผ่อนปรนแก่ กัมพูชา ลาว และพม่า และการผลักดันการพัฒนาเส้นทางรถไฟเชื่อมโยงอนุภูมิภาค รวมถึงการศึกษาและเตรียมความพร้อมเชิงพื้นที่ภายในประเทศเพื่อเชื่อมโยงกับการพัฒนาท่าเรือสำคัญของอนุภูมิภาค เช่น ท่าเรือทวาย ประเทศพม่า และการเปิดสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ ๔ ที่อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย เป็นต้น ในขณะเดียวกัน รัฐบาลอยู่ระหว่างการขับเคลื่อนการอำนวยความสะดวกการค้าและการขนส่งข้ามพรมแดน ณ ด้านพรมแดนหลักตามแนวพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจเพื่อลดต้นทุนโลจิสติกส์แก่ผู้ประกอบการไทยและส่งเสริมสินค้าไทยไปยังตลาดภูมิภาคและตลาดโลก นอกจากนี้ รัฐบาลไทยยังได้ให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาบุคลากรของพม่า ในโครงการท่องเที่ยวชุมชน (Community-based Tourism Program) โดยมีแผนงานจะขยายไปสู่ประเทศอื่น ๆ ที่มีความสนใจ และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ดำเนินงานสาขาเกษตรภายใต้แผนสนับสนุนความร่วมมือด้านเกษตร (Core Agricultural Support Program: CASP) โดยเน้นให้ GMS เป็นอนุภูมิภาคที่เป็นผู้นำในการผลิตอาหารปลอดภัยและเกษตรกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและผสานกับตลาดโลกโดยผ่านแนวพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจของภูมิภาค ซึ่งทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้ร่วมมือกันแปลงแผนงานไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อช่วยลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยเฉพาะการเกิดน้ำท่วมและพายุต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อผลิตทางการเกษตร นอกจากนี้ รัฐบาลไทยยังได้ให้ความช่วยเหลือจัดฝึกอบรมหลักสูตรการจัดการข้อมูลด้านการเกษตร GMS ผ่านระบบ (Content Management System: CMS) แก่คณะทำงานระดับปฏิบัติการกลั่นกรองข้อมูลด้านการเกษตร ๖ ประเทศกลุ่มแม่น้ำโขง เพื่อแนะนำวิธีการนำเข้าข้อมูลการเกษตรผ่านระบบ CMS ที่รัฐบาลจีนได้พัฒนาขึ้น ซึ่งจะช่วยส่งเสริมและพัฒนาเครือข่ายข้อมูลภาคเกษตร (Greater Mekong Subregion Agricultural Information Network: GMSAIN) ให้เป็นศูนย์กลางแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านการค้าสินค้าเกษตรและตลาดเชิงพาณิชย์ของอนุภูมิภาค

ภายใต้กรอบแผนงาน IMT-GT ได้มุ่งเน้นการพัฒนาในโครงการเพื่อเร่งรัดการเชื่อมโยงภายในอนุภูมิภาคและการเชื่อมโยงกับพื้นที่อาเซียน เช่น การพัฒนาระดับศักยภาพท่าเรือชายฝั่งด้านอันดามันของไทยเพื่อการเชื่อมโยงด้านการเดินเรือชายฝั่งที่ภูเก็ต ตรัง และสตูล กับมาเลเซีย และสุมาตรา การเตรียมการเชื่อมโยงพื้นที่การพัฒนาในภาคใต้ของไทยกับพื้นที่เศรษฐกิจภาคเหนือ (Northern Corridor Economic Region: NCER) และพื้นที่เศรษฐกิจภาคตะวันออก (East Coast Economic Region: ECER) ของมาเลเซีย ทั้งในด้านการพัฒนาระดับด้านชายแดนและเขตเศรษฐกิจชายแดน ซึ่งพื้นที่เมืองชายแดนคู่ขนานตลอดชายแดนไทย-มาเลเซีย ได้แก่พื้นที่สะพานบูติกกายูฮิตัมและบ้านประกอบ-คูเรียนบุหร่ง ด้านจังหวัดสงขลา-รัฐเกดะห์ พื้นที่วังประจัน-วังเกลียน ด้านจังหวัดสตูล-รัฐปะลิส พื้นที่เบตง-เป็งกาลันฮูลู ด้านจังหวัดยะลา-รัฐยะระ และพื้นที่

รายงานแสดงผลการดำเนินการ

ของคณะรัฐมนตรีตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ

รัฐบาล นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ปีที่สอง (วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๒ ถึงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๓)

บูเก๊ะตา-บูกิตบูหงา สุโหลงโลก-รันเตาปันยัง ตากใบ-เป็งกัลันกูโบร์ ด้านจังหวัดนราธิวาส-รัฐกลันตัน รวมทั้งเตรียมการพัฒนาสะพานข้ามแม่น้ำโลกอีกสองแห่ง คือ สุโหลงโลก-รันเตาปันยัง และตากใบ-เป็งกัลันกูโบร์ พร้อมทั้งด้านชายแดนและพื้นที่เศรษฐกิจต่อเนื่อง ตลอดจนความร่วมมือด้านการเกษตรและเกษตรแปรรูป เช่น เขตพัฒนาและการแปรรูปด้านยางพารา (Rubber Belt) การพัฒนาด้านผลิตภัณฑ์และบริการสุขภาพ โดยเฉพาะด้านมาตรฐานการตรวจรับรองสุขภาพ และระบบโลจิสติกส์สุขภาพความเร็วสูง การพัฒนาด้านการท่องเที่ยวเพื่อการศึกษา (Edu-tourism) การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Eco-tourism) การพัฒนาเครือข่ายมหาวิทยาลัยเพื่อเตรียมพัฒนาแรงงานทักษะสูงรองรับการพัฒนาการแปรรูปด้วยเทคโนโลยีระดับสูงและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ พร้อมทั้งเร่งรัดการอำนวยความสะดวกการผ่านแดนให้เป็นมาตรฐานเดียวกันสองประเทศตลอดทุกช่องทาง การติดต่อกับมาเลเซีย ทั้งยังมีความก้าวหน้าในการเตรียมการเพื่อร่วมกันพัฒนา ด้านพลังงานทดแทนโดยการใช้ป่าลมน้ำมันระหว่างอินโดนีเซีย มาเลเซีย และไทย การพัฒนา ด้านความมั่นคงและปลอดภัยของอาหารเพื่อรองรับตลาดอนุภูมิภาคและตลาดภายนอก การจัดตั้ง IMT-GT Plaza เป็นเครือข่ายสินค้าของ IMT-GT ในทุกเมืองสำคัญ โดยมีการเร่งรัดการดำเนิน ทวิภาคีระหว่างไทยและมาเลเซียภายใต้กรอบคณะกรรมการว่าด้วยยุทธศาสตร์ร่วมในการพัฒนา พื้นที่ชายแดนไทย-มาเลเซีย (Thailand-Malaysia Committee on Joint Development Strategy for Border Areas: JDS) ช่วยขับเคลื่อนการดำเนินระดับทวิภาคี

สำหรับกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจอ่าวไทย-จีน (ACMECS) รัฐบาลได้เสริมสร้างความเข้มแข็งและส่งเสริมความร่วมมือด้านการเกษตรและอุตสาหกรรม โดยการสร้างและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การจัดสรรการผลิต การตลาด และการจัดซื้อร่วมกัน การวิจัยและการพัฒนา และการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกัน ทั้งนี้ การดำเนินการจะตั้งอยู่บนพื้นฐานของความสมัครใจ ยึดหลักฉันทามติ และการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เท่าเทียมกัน ซึ่งได้มีการจัดทำแผนปฏิบัติการปี ๒๕๕๓-๒๕๕๕ ที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในด้านความร่วมมือด้าน สุขอนามัยและสุขอนามัยพืช การปรับปรุงการแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อการควบคุมโรคสัตว์ กระบวนการตรวจรับรองสินค้า ณ ด้านข้ามแดน การถ่ายทอดเทคโนโลยี การวิจัยร่วมการพัฒนาการผลิต พืชพลังงาน และการส่งเสริมสถาบันการเงินเพื่อให้สินเชื่อแก่ผู้ประกอบการขนาดเล็กและขนาดกลาง (SME) ซึ่งประโยชน์ที่ได้รับคือ การสร้างงาน สร้างรายได้ให้กับประชาชนของแต่ละ ประเทศสมาชิก สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดจากช่องว่างทางเศรษฐกิจระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน และส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมาชิก

๓.๘ การเตรียมการจัดตั้งองค์กรสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสาม (ASEAN Plus Three Emergency Rice Reserve: APTERR) ตามมติที่ประชุมสุดยอดอาเซียนบวกสาม เร่งให้ดำเนินการจัดตั้งองค์กรสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสาม (APTERR) เป็นองค์กรถาวร เพื่อเป็นการสร้างความมั่นใจด้านความมั่นคงทางอาหารในยามวิกฤตให้กับภูมิภาค และส่งเสริมบทบาทในการสนองตอบต่อสถานการณ์ภัยพิบัติร้ายแรง รวมทั้งเตรียมความพร้อมสำหรับ บรรเทาภัยพิบัติและส่งเสริมความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม ประกอบกับที่ประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านการเกษตรและป่าไม้กับรัฐมนตรีจีน ญี่ปุ่น และเกาหลี ครั้งที่ ๙ เมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

ตั้งแต่ปี ๒๕๔๖ จำนวนคนไทยที่ร้องขอความช่วยเหลือได้ลดลงตามลำดับ จาก ๕,๙๙๐ คนเหลือ ๓,๘๐๓ คน ในปี ๒๕๕๒ และลดลงเป็นจำนวน ๑,๘๘๐ คน ในปี ๒๕๕๓ ซึ่งการลดลงของปัญหาคนไทยดังกล่าวเป็นผลสืบเนื่องโดยตรงจากการดำเนินนโยบายการทูตเพื่อประชาชนของรัฐบาลที่มุ่งเน้นให้ประชาชนเกิดความรู้ความเข้าใจก่อนเดินทางไปต่างประเทศ

ณ ประเทศบรูไน มีมติเห็นชอบให้จัดตั้งช่วงเตรียมการของ APTERR ตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๓ โดยมอบหมายให้ประเทศไทยซึ่งเป็น Lead Country ดำเนินการจัดตั้ง APTERR ในช่วงเตรียมการ ซึ่งไทยได้ยกร่างข้อตกลงการจัดตั้งองค์กร APTERR และได้ร่วมมือกับธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชีย เพื่อพัฒนาแนวทางและกลไกระดมทุนสำรองทั้ง Earmarked Reserve และ Stockpiled Reserve และศึกษารายละเอียดของการกำหนดหลักเกณฑ์ที่แต่ละประเทศสมาชิก ต้องจ่ายเงินสนับสนุน Operational Cost ในการดำเนินงานของสำนักเลขานุการ APTERR จนกว่า จะระดมเงินทุน Endowment Fund ได้ครบ รวมทั้งศึกษาการหารายได้จากค่าธรรมเนียมบริการ ของแต่ละโปรแกรม (Income-generating Activities) และอนุมัติให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เสนอขอจัดตั้งสำนักเลขานุการองค์กร APTERR เป็นการถาวรที่ประเทศไทย เมื่อความตกลงมีผล ผูกพันแล้วต่อที่ประชุม AMAF+3 และให้นำข้าวที่ไทยสำรองไว้จำนวน ๑๕,๐๐๐ ตัน ภายใต้ความ ตกลง ASEAN Food Security Reserve (AFSR) มาใช้เป็น Earmarked Reserve ของ APTERR ลงนามในความตกลง APTERR แต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดนโยบายการดำเนินงาน APTERR ของ ฝ่ายไทย รวมทั้งจัดตั้งงบประมาณสนับสนุนการจัดตั้งกองทุน APTERR ในวงเงินปีละ ๒๙,๕๐๐ ดอลลาร์สหรัฐ

๔. การให้ความคุ้มครองและดูแลผลประโยชน์ของคนไทยในต่างประเทศ

การทูตประชาชนและการดูแลทุกข์สุขของคนไทยในต่างประเทศเป็นภารกิจที่สำคัญที่รัฐบาล ให้ความสำคัญในลำดับต้น โดยมุ่งมั่นที่จะให้บริการประชาชนในต่างประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ ทั่วถึง และยึดความพึงพอใจของประชาชนเป็นหลัก ด้วยเหตุนี้ การคุ้มครองและดูแลผลประโยชน์ คนไทยในต่างประเทศจึงมีในหลายรูปแบบ ดังนี้

๔.๑ การให้ความช่วยเหลือคนไทยที่ตกทุกข์ได้ยากในต่างประเทศ รัฐบาลมีภารกิจ คุ้มครองดูแลคนไทยที่พำนักอยู่ในต่างประเทศ จำนวนประมาณ ๑,๐๐๕,๐๐๐ คน และมีคนไทย เดินทางไปท่องเที่ยวในต่างประเทศอีกปีละประมาณ ๒,๐๐๐,๐๐๐ คน โดยในช่วงเดือนตุลาคม ๒๕๕๒-ตุลาคม ๒๕๕๓ รัฐบาลได้ให้การช่วยเหลือคนไทยเป็นจำนวน ๒,๒๑๔ คน โดยส่วนใหญ่เป็น คนไทยที่ไปตกทุกข์ได้ยากในต่างประเทศ คนไทยที่ไปค้าประเวณี แรงงานไทยที่ไปประสบปัญหา คนไทยที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ และลูกเรือประมง ทั้งนี้ เป็นที่น่าสังเกตว่าจำนวนคนไทยที่ ประสบปัญหาได้ลดน้อยลงตามลำดับ **โดยตั้งแต่ปี ๒๕๔๖ จำนวนคนไทยที่ร้องขอความช่วยเหลือ ได้ลดลงตามลำดับจาก ๕,๙๙๐ คนเหลือ ๓,๘๐๓ คน ในปี ๒๕๕๒ และลดลงเป็นจำนวน ๑,๘๘๐ คน ในปี ๒๕๕๓** ซึ่งการลดลงของปัญหาคนไทยดังกล่าวเป็นผลสืบเนื่องโดยตรงจากการดำเนิน นโยบายการทูตเพื่อประชาชนของรัฐบาลที่มุ่งเน้นให้ประชาชนเกิดความรู้ความเข้าใจก่อนเดินทางไป ต่างประเทศ สามารถปรับตัวใช้ชีวิตและทำงานในสภาพการณ์ที่แตกต่างจากประเทศไทย และสร้างเสริม ศักยภาพให้คนไทยสามารถช่วยเหลือตัวเองมากขึ้น โดยเฉพาะการใช้ช่องทางการติดต่อขอความช่วยเหลือ จากหน่วยงานไทยและต่างชาติซึ่งการดำเนินการนโยบายการทูตเพื่อประชาชนประกอบด้วย

๔.๑.๑ การสร้างนวัตกรรมในการบริการเชิงรุก เพื่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็วแก่ประชาชน และการเข้าถึงของประชาชนทั้งในและต่างประเทศได้หลายช่องทาง ทั้งทางกรมการกงสุลและ

สถานเอกอัครราชทูต สถานกงสุลใหญ่ อาทิ การร้องขอความช่วยเหลือออนไลน์ผ่านเว็บไซต์ www.consular.go.th การบริการกงสุลสัญจรทั้งในและต่างประเทศเป็นประจำ การเปิดสายด่วนแก่ประชาชน การพัฒนาความเร็วในการดำเนินการรับเรื่องราวร้องทุกข์และส่งต่อไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายใน ๒๔ ชั่วโมงนับแต่รับคำร้องทุกข์และเรื่องราวเรียนของกองคุ้มครองและดูแลผลประโยชน์คนไทยในต่างประเทศ

๔.๑.๒ การประชาสัมพันธ์ทั้งในและต่างประเทศ โดยใช้สื่อหลากหลายเพื่อให้ข้อมูลของภาครัฐเข้าถึงประชาชน โดยเฉพาะคำเตือนภัยและข้อแนะนำที่สำคัญต่าง ๆ ในการดำรงชีพและการทำงาน

๔.๑.๓ การสร้างเสริมเครือข่ายและศักยภาพของชุมชนคนไทยในต่างแดนให้สามารถช่วยเหลือตนเองได้และมีความรู้ความเข้าใจในกฎหมายท้องถิ่น โดยจัดทำคู่มือคนไทยในต่างแดนรายประเทศแจกจ่ายแก่คนไทย

๔.๑.๔ การร่วมงานกับหน่วยงานภาคีต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาสังคมภายในและนอกประเทศในการดำเนินโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ ปัญหาแรงงาน โดยการลงพื้นที่เสี่ยงในภูมิภาคต่าง ๆ ของไทย ควบคู่กับการบริการกงสุลสัญจร รวมถึงการจัดตั้งเครือข่ายเฝ้าระวังในชุมชน อาทิ โครงการรณรงค์ยุติการค้ามนุษย์ร่วมกับหน่วยประสานงานเพื่อต่อต้านการค้ามนุษย์ในภาคเหนือตอนบนของไทย โครงการส่งเสริมทักษะของแรงงานอีสานก่อนการย้ายถิ่นไปทำงานในต่างประเทศ และโครงการรณรงค์ประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจก่อนตัดสินใจไปทำงานในภูมิภาคตะวันออกกลางและบาห์เรน

๔.๑.๕ การร่วมกับหน่วยงานภาครัฐในประเทศเพื่อปรับปรุงกฎระเบียบต่าง ๆ ที่อาจเกี่ยวข้องกับคนไทยในต่างประเทศให้เกิดความเหมาะสมและสะดวกมากขึ้น อาทิ การปรับปรุงระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการให้เงินอุดหนุนการเพื่อช่วยเหลือคนไทยในต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๙

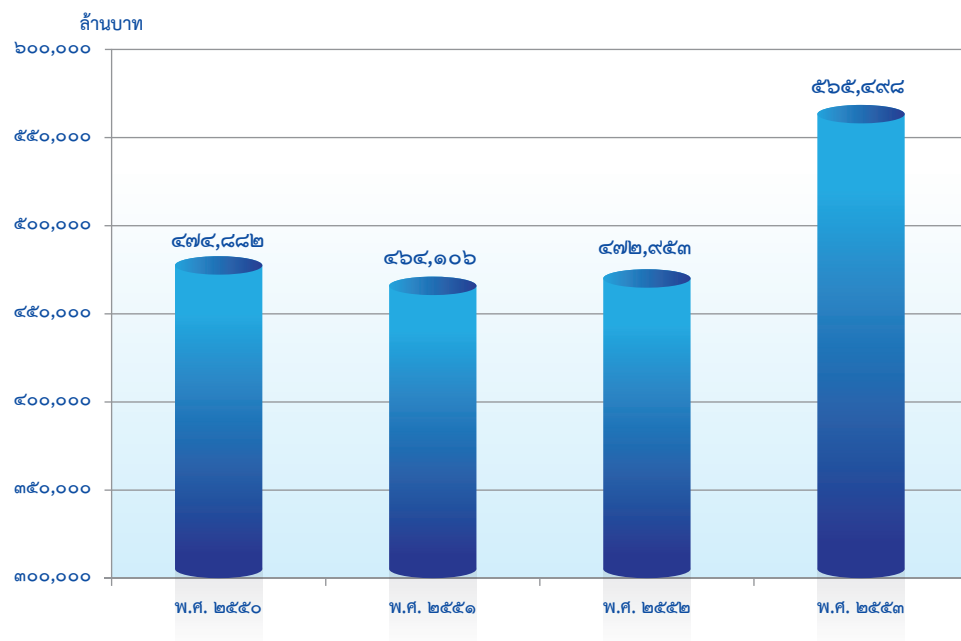
จากกรณีอุบัติเหตุรถทัวร์นักท่องเที่ยวไทยประสบอุบัติเหตุที่มาเลเซียเมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๓ รัฐบาลได้จัดเครื่องบินพิเศษเพื่อนำศพผู้เสียชีวิต ๒๕ ราย และรับตัวผู้บาดเจ็บที่สามารถเดินทางได้กลับประเทศไทย รวมทั้งได้ประสานกับผู้แทนบริษัทประกันภัยของรถทัวร์คันที่ประสบอุบัติเหตุ และสำนักทนายความของบริษัทประกันภัย เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ การจัดการเรื่องสัมภาระและทรัพย์สินของผู้เสียชีวิตและผู้บาดเจ็บ

๔.๒ การขยายตลาดแรงงานไทยในต่างประเทศ รัฐบาลได้มุ่งเสริมสร้างความร่วมมือกับนานาประเทศ โดยผ่านการประชุมการเจรจาเพื่อพัฒนาข้อตกลงกับประเทศคู่เจรจาภายใต้กรอบการเจรจาเขตการค้าเสรี การดำเนินความร่วมมือด้านแรงงานทั้งในกรอบพหุภาคีและทวิภาคีกับประเทศต่าง ๆ ๒๓ ประเทศ และการดำเนินงานตามพันธกิจด้านมาตรฐานแรงงานระหว่างประเทศ เพื่อขยายตลาดแรงงานของไทยในต่างประเทศ รวมทั้งยังได้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล ประเมินแนวโน้ม

สถานการณ์ความต้องการแรงงานไทยในต่างประเทศ เพื่อกำหนดทิศทางและวางแผนการขยายตลาดแรงงานไทยในต่างประเทศและจัดทำแผนงานโครงการเพื่อพัฒนาศักยภาพแรงงานไทยให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในต่างประเทศ ซึ่งจากสถิติการส่งแรงงานไทยไปทำงานต่างประเทศ ในปี ๒๕๕๓ มีแรงงานไทยเดินทางไปทำงานในต่างประเทศ จำนวน ๕๖๕,๔๙๘ คน เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๒ จำนวน ๙๒,๕๕๕ คน หรือเท่ากับร้อยละ ๑๗.๖

แผนภูมิแสดงจำนวนแรงงานไทยที่ไปทำงานในต่างประเทศ ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ถึง พ.ศ. ๒๕๕๓

ที่มา : กระทรวงแรงงาน

หมายเหตุ : ข้อมูลจากสำนักงานแรงงานไทยในต่างประเทศ จำนวน ๑๑ ประเทศ ๑๓ แห่ง

๔.๓ การอำนวยความสะดวกในการประกอบพิธีฮัจญ์ รัฐบาลให้ความสำคัญกับการส่งเสริมให้ชาวไทยมุสลิมเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ด้วยความสะดวก ปลอดภัย มีหลักประกันในการเดินทาง และประกอบพิธีได้ถูกต้องตามหลักศาสนาอิสลาม ตลอดจนอำนวยความสะดวกและแก้ไขปัญหาให้แก่ผู้แสวงบุญระหว่างการเดินทางประกอบพิธี จึงได้จัดตั้งสำนักงานกงสุลฝ่ายกิจการฮัจญ์ที่เมืองมักกะห์และเมืองมาดีนะห์ ประเทศซาอุดีอาระเบีย เพื่อทำให้เกิดการประสานงาน ให้บริการและช่วยเหลือผู้แสวงบุญในลักษณะการให้บริการ ณ จุดเดียว (One-Stop Service) เพื่ออำนวยความสะดวกผู้แสวงบุญฮัจญ์ในช่วงพิธีและดูแลผู้แสวงบุญอุมเราะห์ (ฮัจญ์เล็ก) ตลอดทั้งปี ๒๕๕๓ โดยจัดส่งข้าราชการมุสลิมของกระทรวงการต่างประเทศไปปฏิบัติหน้าที่ดูแลและอำนวยความสะดวกแก่ผู้แสวงบุญชาวไทยที่เดินทางไปประกอบพิธีด้วย

รายงานแสดงผลการดำเนินการ

ของคณะรัฐมนตรีตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ

รัฐบาล นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ปีที่สอง (วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๒ ถึงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๓)

๔.๔ การส่งกองกำลังทหารเข้าร่วมการป้องกันและปราบปรามโจรสลัดในโซมาเลีย

ปัญหาโจรสลัดโซมาเลียได้ทวีความรุนแรงจนกลายเป็นปัญหาสำคัญระดับโลกและส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางทะเล ทั้งต่อความปลอดภัยและชีวิตของลูกเรือและผู้โดยสาร ตลอดจนเศรษฐกิจและการค้าโลก เนื่องจากบริเวณดังกล่าวเป็นเส้นทางเดินเรือสำคัญในการขนส่งสินค้า น้ำมัน และวัตถุดิบอื่น ๆ รวมทั้งเป็นพื้นที่การทำประมงนอกน่านน้ำ รัฐบาลจึงได้ให้การสนับสนุนการปฏิบัติการของหมู่เรือปราบปรามโจรสลัด (มปจ.) ที่ไปปฏิบัติหน้าที่บริเวณอ่าวเอเดนและนอกชายฝั่งโซมาเลีย เพื่อเป็นการปกป้องผลประโยชน์มหาศาลของไทย เนื่องจากเรือสินค้าไทยใช้เส้นทางเดินเรือบริเวณดังกล่าวเฉลี่ยเดือนละ ๑๘ เที่ยว คิดเป็นมูลค่าสินค้าปีละประมาณ ๗๐,๐๐๐ ล้านบาท นอกจากนี้ ยังเป็นเส้นทางขนส่งน้ำมันจากตะวันออกกลางมายังประเทศไทย (ไทยนำเข้าน้ำมันจากตะวันออกกลางประมาณร้อยละ ๗๕ ของการนำเข้าน้ำมันทั้งหมด) และเรือประมงไทยออกไปทำการประมงนอกน่านน้ำในบริเวณดังกล่าวเกือบ ๑๐๐ ลำ ด้วยเหตุนี้ คณะรัฐมนตรีจึงมีมติเห็นชอบให้กองทัพเรือส่งหมู่เรือปราบปรามโจรสลัดไปปฏิบัติการร่วมกับกองกำลังผสมนานาชาติ (Combined Maritime Forces: CMF) ในบริเวณอ่าวเอเดนและชายฝั่งโซมาเลีย ระหว่างเดือนกันยายน ๒๕๕๓-มกราคม ๒๕๕๔ รวมทั้งสิ้น ๑๓๔ วัน หรือประมาณ ๔ เดือนครึ่ง

ภารกิจดังกล่าวนอกจากเป็นการปกป้องคุ้มครองเรือและลูกเรือไทยให้พ้นจากการโจมตีของโจรสลัดในบริเวณดังกล่าวและรักษาความมั่นคงให้กับเส้นทางเดินเรือที่สำคัญต่อการขนส่งและการค้าระหว่างประเทศแล้ว ยังช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับมิตรประเทศต่าง ๆ ที่ร่วมภารกิจปราบปรามโจรสลัด ตลอดจนแสดงให้เห็นถึงศักยภาพและบทบาทที่เป็นรูปธรรมในด้านความมั่นคงระหว่างประเทศของไทย อันจะเป็นการส่งเสริมความน่าเชื่อถือ เกียรติภูมิ และศักดิ์ศรีของประเทศชาติในเวทีโลกต่อไป

ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ

๑. การประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่มีภารกิจด้านต่างประเทศให้เข้าใจบทบาทของกระทรวงการต่างประเทศ เพื่อให้มีการประสานงานหรือกำหนดท่าทีที่เป็นเอกภาพของไทยก่อนออกไปสู่เวทีระหว่างประเทศ รวมทั้งการเข้าถึงสื่อมวลชนและข้อจำกัดด้านการเสนอข่าวด้านต่างประเทศของสื่อ

๒. ความไม่ชัดเจนของมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาในการดำเนินความสัมพันธ์กับต่างประเทศ โดยเฉพาะการสร้างพันธมิตรระหว่างประเทศ ตลอดจนการทำความเข้าใจทั้งภายในประเทศและกับคู่เจรจาระหว่างประเทศ